

CZĘŚĆ II.B

KATALOG PRZEDMIOTÓW ECTS
DLA KIERUNKU **PEDAGOGIKA**
STUDIA II STOPNIA

SPIS TREŚCI

Przedmioty podstawowe.....	4
Antropologia kulturowa	5
Logika.....	7
Metodologia badań społecznych.....	8
Współczesne problemy psychologii	9
Współczesne problemy socjologii.....	10
Współczesne koncepcje filozofii i etyki	11
Przedmioty kierunkowe	12
Andragogika	13
Metody statystyczne w pedagogice	14
Pedagogika ogólna.....	15
Pedagogika porównawcza.....	16
Pedeutologia	17
Podstawy prawne i organizacyjne oświaty	19
Inne wymagania	20
Edukacja zdrowotna i promocja zdrowia.....	21
Przedmioty SPECJALNOŚCIOWE	22
Edukacja Wczesnoszkolna i Przedszkolna.....	23
Diagnoza pedagogiczna	24
Edukacja regionalna	25
Konstruowanie programów edukacyjnych.....	26
Metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej.....	27
Oświata i polityka edukacyjna.....	28
Pedagogika specjalna.....	29
Praca z dzieckiem z trudnościami edukacyjnymi	30
Profilaktyka społeczna	31
Seminarium magisterskie	33
Teoretyczne podstawy edukacji przedszkolnej	34
Teoretyczne podstawy edukacji wczesnoszkolnej	35
Teoretyczne podstawy integracji i kształceniu	36
Opieka i Profilaktyka Niedostosowania Społecznego.....	37
Pedagogika resocjalizacyjna.....	38
Pedagogika specjalna.....	39
Pomoc społeczna	40
Poradnictwo pedagogiczne.....	41
Seminarium magisterskie	42
Współczesne problemy opieki i wychowania	43
Współczesne tendencje w profilaktyce i resocjalizacji.....	45

Pomoc Społeczna.....	46
Ekonomika sfery socjalnej	47
Instytucje pomocy społecznej	48
Podstawy gerontologii.....	49
Podstawy psychiatrii	50
Podstawy socjoterapii.....	51
Prawo rodzinne i opiekuńcze.....	52
Prawodawstwo opiekuńczo – wychowawcze	53
Profilaktyka społeczna	54
Seminarium magisterskie	55
Socjologia społeczności terytorialnej	56
Systemy pomocy społecznej na świecie	57
Teoria i praktyka poradnictwa zawodowego	58
Teoria i praktyka pracy socjalnej.....	59
Resocjalizacja z Poradnictwem Specjalistycznym	60
Kryminologia z elementami kryminalistyki.....	61
Metodyka pracy terapeutyczno - wychowawczej z rodziną	62
Metodyka resocjalizacji.....	63
Pedagogika resocjalizacyjna z elementami diagnozy i aksjologii	64
Pomoc postpenitencjarna	66
Prawne aspekty pomocy postpenitencjarnej	67
Prawne podstawy resocjalizacji	68
Profilaktyka niedostosowania społecznego.....	69
Resocjalizacja i terapia osób uzależnionych	71
Seminarium magisterskie	72
Trening stylu pracy z osobami osadzonymi	73
Trening stylu pracy ze sprawcami przemocy	74
Wybrane aspekty psychiatrii	76

PRZEDMIOTY PODSTAWOWE

Antropologia kulturowa

Kod przedmiotu: Typ przedmiotu: obowiązkowy Język wykładowy: j. polski

Rok studiów semestr	Typ studiów	Formy zajęć - liczba godzin					Punkty ECTS
		wykład	ćwiczenia	konwers.	lab.	sem.	
I/1	stacjonarne	15	15				4
I/1	niestacjonarne	15	15				4

Efekty kształcenia i kompetencje
Umiejętności i kompetencje w zakresie: wolnego od etnocentryzmu postrzegania ludzkiej jedności w różnorodności; rozpoznania specyfiki antropologii kulturowej, jej narzędzi pojęciowych, dorobku teoretycznego i warsztatu badawczego na tle innych nauk o człowieku; analizy wybranych koncepcji kultury, badań nad kulturami pierwotnymi, traktowanymi jako materiał do refleksji o człowieku współczesnym, sytuacji człowieka jako twórcy i wytworu kultury; społecznych, psychologicznych uwarunkowań uczestnictwa w kulturze, przeobrażeń zachodzących w tym zakresie; pogłębionej analizy wybranych tekstów antropologicznych, poświęconych badaniom różnych społeczności oraz zjawiskom kulturowym zarówno tradycyjnym jak i współczesnym;

**Treści merytoryczne/
tematyka przedmiotu**
Antropologia kulturowa na tle innych nauk społecznych. Zdefiniowanie pojęć: etnografia, etnologia, antropologia kulturowa i antropologia społeczna; Orientacje w antropologii – amerykańska szkoła „kultury i osobowości”; Osobowość i społeczeństwo. Przykłady funkcjonowania osobowości w kulturze; Wzory osobowości – wzory kultury w ujęciu Ruth Benedict; Kultura a proces socjalizacji. Typologie kultury w ujęciu Margaret Mead; Kulturotwórcza rola przemocy w koncepcji Réne Girarda. Przykłady działania mechanizmu kozła ofiarnego; Myślenie symboliczne. Czas i przestrzeń sacrum i profanum. Obrzędy i symbole – świętowanie w szkole; Psychokulturowe podejście do edukacji w ujęciu Jeromego Bruneta.

Słowa kluczowe
etnografia, etnologia, antropologia kulturowa, antropologia społeczna, psychokulturalizm, etnopsychologizm, etnocentryzm, postawa dionizyjska, postawa apollinijska, kultura prefiguratywna, kultura kofiguratywna, kultura postfiguratywna, *mimesis*, mimetyczne pożądanie, odróżnorodnienie, kryzys mimetyczny, kolektywny mord założycielski, kozioł ofiarny, prymitywne *sacrum*, stereotypy prześladowań, stygmaty ofiarnicze, kultury typu magicznego, kultury typu religijnego, rytuały, obrzędy, badania terenowe

Wymagania wstępne
Podstawowa wiedza z zakresu socjologii i psychologii.

- Literatura podstawowa**
- [1] Benedict R. (2002), Wzory kultury, Warszawskie Wydawnictwo MUZA SA, Warszawa;
 - [2] Bruner J. (2006), Kultura edukacji, Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych UNIVERSITAS, Kraków
 - [3] Burszta W. J. (1998), Antropologia kultury. Tematy, teorie, interpretacje, Zysk i S-ka Wydawnictwo s. c., Poznań
 - [4] Olszewska-Dyoniziak B. (1991), Człowiek – Kultura – Osobowość. Wstęp do klasycznej antropologii kultury, Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych UNIVERSITAS, Kraków
 - [5] Girard R. (1991), Kozioł ofiarny, Wydawnictwo Łódzkie, Łódź
 - [6] Krawczak E. (2004), Antropologia kultury. Zagadnienia i wybór tekstów, Wydawnictwo UMCS, Lublin
 - [7] Lévi-Strauss C. (2000), Antropologia strukturalna, Wydawnictwo KR, Warszawa
 - [8] Mead M. (2000), Kultura i tożsamość. Studium dystansu międzypokoleniowego, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa

-
- [9] Mencwel A. (red.) (2001), Antropologia kultury. Zagadnienia i wybór tekstów, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa
[10] Szewczyk J. (2002), Szkolne obrzędy i rytuały w kontekście mitycznej podróży bohatera, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków
-

Warunki zaliczenia Ćwiczenia - kolokwium zaliczeniowe

Wykładowca Mgr Wiesława Martyniuk

Logika

Kod przedmiotu: Typ przedmiotu: obowiązkowy Język wykładowy: j. polski

Rok studiów semestr	Typ studiów	Formy zajęć - liczba godzin					Punkty ECTS
		wykład	ćwiczenia	konwers.	lab.	sem.	
I/1	stacjonarne		30				4
I/1	niestacjonarne		30				4

Efekty kształcenia i kompetencje	Znajomość podstawowych zagadnień z zakresu logiki
	Wykład obejmuje podstawowe zagadnienia wchodzące w obręb
Treści merytoryczne/tematyka przedmiotu	<ol style="list-style-type: none"> 1) semiotyki: problemy semantyki, syntaktyki oraz pragmatyki 2) logiki formalnej: problem wynikania, klasyczny rachunek zdań, kwadrat logiczny, sylogizm, elementy rachunku predykatów 3) metodologii nauk: uzasadnianie, sprawdzanie, dowodzenie, stawianie hipotez, argumentacja
Słowa kluczowe	logika, semiotyka, metodologia nauk, wynikanie, rozumowanie, język
Wymagania wstępne	Elementarny poziom myślenia uporządkowanego
Literatura podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> [1] Ajdukiewicz K., Język i poznanie, t. II, Warszawa 1985. [2] Borkowski L., Elementy logiki formalnej, PWN, Warszawa 1972. [3] Malewski A., ABC porządnego myślenia, Warszawa 1957. [4] Marciszewski W. (red.), Logika formalna. Zarys encyklopedyczny z zastosowaniem do informatyki i lingwistyki, Warszawa 1987. [5] Marciszewski W. Mała encyklopedia logiki, Wrocław – Warszawa – Kraków 1988. [6] Pawłowski T., Tworzenie pojęć i definiowanie w naukach humanistycznych, Warszawa 1978. [7] Schopenhauer A., Erystyka czyli sztuka prowadzenia sporów, Almapress, Warszawa 2000. [8] Stanosz B., Wprowadzenie do logiki formalnej, PWN, Warszawa 1998. [9] Wiśla T., Zienkiewicz D, Logika, C.H. Beck, Warszawa 2006. [10] Ziemiński Z., Logika praktyczna, PWN, Warszawa 1994.
Warunki zaliczenia	test
Wykładowca	dr Piotr Bylica

Metodologia badań społecznych

Kod przedmiotu: Typ przedmiotu: obowiązkowy Język wykładowy: j. polski

Rok studiów semestr	Typ studiów	Formy zajęć - liczba godzin					Punkty ECTS
		wykład	ćwiczenia	konwers.	lab.	sem.	
I/1	stacjonarne	15	15				4
I/1	niestacjonarne	15	15				4

Efekty kształcenia i kompetencje	Student powinien znać: metodologiczne założenia pozytywistycznej, humanistycznej i postmodernistycznej orientacji w badaniach społecznych; założenia kumulatywnej i rewolucyjnej koncepcji rozwoju nauki; założenia wyjaśniania i rozumienia; pojęcie teorii naukowych i ich funkcje (ujęcie strukturalistyczne i funkcjonalne); rodzaje twierdzeń naukowych (hipotezy, generalizacje historyczne, prawa naukowe); Student powinien umieć dobrać adekwatną metodę badawczą do podjętego problemu badawczego;
----------------------------------	---

Treści merytoryczne/ tematyka przedmiotu	Empiryzm i racjonalizm - dwie drogi prowadzące do współczesnego konstruktywizmu; Scjentyzm i pozytywistyczna koncepcja nauki; Założenia współczesnego konstruktywizmu; Wyjaśnianie i rozumienie - dwie procedury eksplanacyjne; Pojęcie teorii naukowej w naukach przyrodniczych i społecznych; Prawa naukowe; Wartościowanie w procesie badawczym; Metody badań jakościowych;
---	--

Słowa kluczowe	Paradygmat pozytywistyczny i humanistyczny; wyjaśnianie i rozumienie; teoria naukowa, prawa nauki; metody ilościowe i jakościowe;
----------------	---

Wymagania wstępne	Znać etapy procesu badawczego i umieć napisać swój projekt badawczy; Powinien umieć określić rodzaj przyjętych zmiennych i poprawnie sformułować hipotezę;
-------------------	---

Literatura podstawowa	<p>[1] Amsterdamski Stefan (1983), Między historią a metodą. Spory o racjonalność nauki, PIW, Warszawa.</p> <p>[2] Chalmers Alan, (1997), Czym jest to, co zwiemy nauką? Rozważania o naturze, statusie i metodach nauki. Wprowadzenie do współczesnej filozofii nauki, (tłum.)</p> <p>[3] Grobler Adam, (2006), Metodologia nauk, Wydawnictwo Aureus, Wydawnictwo Znak, Kraków.</p> <p>[4] Kuhn Thomas S., (1968), Struktura rewolucji naukowych, tłum. H. Ostromęcka, PWN, Warszawa.</p> <p>[5] Nowak Stefan, (1985), Metodologia badań społecznych, PWN, Warszawa.</p> <p>[6] Sady Wojciech, (2000), Spór o racjonalność naukową. Od Poincarcarého do Laudana, Wydawnictwo Funna, Wrocław.</p> <p>[7] Sztompka Piotr (1973), Teoria i wyjaśnianie. Z metodologicznych problemów socjologii, PWN, Warszawa.</p> <p>[8] Wójcicki Ryszard, (1991), Teorie w nauce, cz. 1, IFiS PAN, Warszawa.</p>
-----------------------	---

Warunki zaliczenia	Uzyskanie zaliczenia z ćwiczeń; zdanie egzaminu;
--------------------	--

Wykładowca	Wykład: Dr hab. Ewa Narkiewicz-Niedbalec; ćwiczenia: mgr Artur Kinal;
------------	---

Współczesne problemy psychologii

Kod przedmiotu: _____ Typ przedmiotu: obowiązkowy Język wykładowy: j. polski

Rok studiów semestr	Typ studiów	Formy zajęć - liczba godzin					Punkty ECTS
		wykład	ćwiczenia	konwers.	lab.	sem.	
I/2	stacjonarne	15	15				4
I/2	niestacjonarne	15	15				4

Efekty kształcenia i kompetencje	Nowelizacja wiedzy studentów z zakresu problemów teoretycznych psychologii współczesnej pod kątem przeglądu poszczególnych dyscyplin naukowych – psychologii ogólnej, klinicznej i rozwoju
Treści merytoryczne/ tematyka przedmiotu	Neopsychoaanalityczne teorie rozwoju i relacji matka – dziecko Problematyka agresji i przemocy i jej pochodne: lobbing, stalking Dezadaptacja w ujęciu współczesnym: PTSD, syndrom burn-out, wyuczona bezradność Zaburzenia psychiczne w ujęciu współczesnym – modyfikacje klasyfikacji zaburzeń, przemiany rozumienia nerwic i psychoz Rodzina dysfunkcyjna w ujęciu systemowym Współczesne koncepcje komunikacji – analiza transakcyjna i NLP. Psychoterapia współcześnie – podstawowe nurty Teorie zasobów ludzkich i kapitału ludzkiego. Współczesne teorie osobowości i jej zaburzeń
Słowa kluczowe	Neopsychoaanalizacja, dezadaptacje, zaburzenia, osobowość, psychoterapia
Wymagania wstępne	brak
Literatura podstawowa	[1] R. Carson, Psychologia zaburzeń, Gdańsk 2002. [2] J. Strelau, Psychologia, Gdańsk 200-2003 (tomy I-III). [3] B. Wojciszke, Człowiek wśród ludzi, Warszawa 2003.
Warunki zaliczenia	egzamin
Wykładowca	Dr Jerzy Herberger

Współczesne koncepcje filozofii i etyki

Kod przedmiotu: _____ Typ przedmiotu: obowiązkowy Język wykładowy: j. polski

Rok studiów semestr	Typ studiów	Formy zajęć - liczba godzin					Punkty ECTS
		wykład	ćwiczenia	konwers.	lab.	sem.	
II/4	stacjonarne	15	15				4
II/4	niestacjonarne						

Efekty kształcenia i kompetencje posługiwania się podstawowymi ideami, pojęciami i opozycjami w obrębie refleksji etycznej; identyfikowania obszarów funkcjonowania wartości i norm etycznych; analizy współczesnych dylematów etycznych

**Treści merytoryczne/
tematyka przedmiotu**

Pochodzenie etyki. Etyka a moralność. Działy etyki. Rozumienie dobra w systemach etycznych. Historyczne tradycje etyczne. Natura etyki. Struktura oceny moralnej: wartość, norma, powinność, sankcja. Dylematy etyczne (konflikty wartości). Etyka a prawo i obyczaj. Wartości moralne a profesjonalne – zawodowe kodeksy etyczne. Moralne problemy współczesności. Etyczny wymiar stosunków międzyludzkich. Wolność jako wartość konflikt wolności i innych wartości. Równość jako wartość równość a pluralizm, konfliktogenność równości. Sprawiedliwość jako wartość, sprawiedliwość a równość. Etyka a polityka – wartości etyczne a cele i interesy polityczne. Możliwość oceny, kryteria etycznej oceny aktów politycznych. Elementy etyki środowiskowej: etyczne podstawy ekologii (problem granic podmiotowości moralnej), wybrane systemy etyk środowiskowych. Etyczny wymiar płci. Etyczna propozycja filozofii „ponowoczesnej”.

Słowa kluczowe Ethos, etyka, moralność, filozofia

Wymagania wstępne Minimalna wiedza z zakresu etyki i historii filozofii

Literatura podstawowa ARYSTOTELES *ETYKA NIKOMACHEJSKA*
PETER SINGER *ETYKA PRAKTYCZNA*

Warunki zaliczenia Test zaliczeniowy

Wykładowca Tomasz Turowski

PRZEDMIOTY KIERUNKOWE

Andragogika

Kod przedmiotu: _____ Typ przedmiotu: obowiązkowy Język wykładowy: j. polski

Rok studiów semestr	Typ studiów	Formy zajęć - liczba godzin					Punkty ECTS
		wykład	ćwiczenia	konwers.	lab.	sem.	
II/3	stacjonarne	15	15				4
II/3	niestacjonarne	15	15				4

Efekty kształcenia i kompetencje	Znajomość problematyki całożyciowej edukacji dorosłych, wiedza na temat procesu uczenia się człowieka dorosłego w perspektywie wybranych teorii andragogicznych, znajomość zasad i modeli pracy z ludźmi dorosłymi; umiejętność krytycznego i twórczego myślenia o edukacji dorosłych;
Treści merytoryczne/ tematyka przedmiotu	Andragogika jako dyscyplina nauk o edukacji. Dorosłość - podstawowa kategoria pojęciowa andragogiki. Uwarunkowania aktywności edukacyjnej dorosłych w świetle teorii andragogicznych. Modele pracy edukacyjnej z dorosłymi. Konceptcje doskonalenia zawodowego dorosłych. Edukacja całożyciowa i jej obszary. Perspektywa biograficzna w teorii i praktyce andragogicznej. Wybrane instytucje edukacji dorosłych. Współczesne konteksty i wyzwania edukacji dorosłych.
Słowa kluczowe	andragogika, dorosłość, uczeń dorosły, uczenie się, edukacja dorosłych, edukacja formalna, nieformalna i pozaformalna, uczenie się całożyciowe, kształcenie ustawiczne
Wymagania wstępne	pedagogika społeczna, psychologia społeczna, psychologia rozwojowa, socjologia ogólna.
Literatura podstawowa	<ol style="list-style-type: none"> [1] Wprowadzenie do andragogiki, T. Wujek (red.), Warszawa 1996 [2] Solarczyk – Ambrozik E., Kształcenie ustawiczne w perspektywie globalnej i lokalnej, Poznań 2004. [3] Czerniawska O., Szkice z andragogiki i gerontologii, Łódź 2007. [4] Illeris K., Trzy wymiary uczenia się. Poznawcze, emocjonalne i społeczne ramy współczesnej teorii uczenia się, Wrocław 2006. [5] Kargul J. Obszary pozaformalnej i nieformalnej edukacji dorosłych. Przesłanki do budowy teorii edukacji całożyciowej, Wrocław 2005. [6] Malewski M., Andragogika w perspektywie metodologicznej, Wrocław 1990. [7] Malewski M., Edukacja dorosłych w pojęciowym zgiełku. w: Pedagogika i edukacja wobec nowych wspólnot i różnic w jednoczącej się Europie, E. Malewska, B. Śliwerski (red.), Kraków 2002. [8] Malewski M., Modele pracy edukacyjnej z dorosłymi, w: Andragogiczne wątki, poszukiwania i fascynacje, E. Przybylska (red.), Toruń 2001. [9] Malewski M., Teorie andragogiczne, Metodologia teoretyczności dyscypliny naukowej, Wrocław 1998. [10] Dyskursy Młodych Andragogów, 2-9, red. J. Kargul, M. Olejarz, Zielona Góra.
Warunki zaliczenia	wykład – pozytywna ocena z egzaminu, ćwiczenia – pozytywna ocena z kolokwium lub / i zespołowe prezentacje wybranych problemów andragogicznych
Wykładowca dr Małgorzata Olejarz	

Metody statystyczne w pedagogice

Kod przedmiotu:

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Język wykładowy: j. polski

Rok studiów semestr	Typ studiów	Formy zajęć - liczba godzin					Punkty ECTS
		wykład	ćwiczenia	konwers.	lab.	sem.	
I/2	stacjonarne	15			15		4
I/2	niestacjonarne	4			8		4

Efekty kształcenia i kompetencje Umiejętności i kompetencje w zakresie obliczania, analizy i interpretacji wyników badań empirycznych. Nabycie umiejętności korzystania z pakietu statystycznego SPSS w podstawowym zakresie.

Treści merytoryczne/tematyka przedmiotu Wczytanie i kontrola danych empirycznych do programu SPSS: opis zmiennych i kafeterii, eliminacja błędów kodowania i wprowadzania
 Podstawowa analiza zgromadzonych danych: oznaczanie braków danych, obliczenie częstości, obliczanie podstawowych statystyk opisowych
 Przekształcanie surowych wyników: rekodowanie, nowe etykiety zmiennych i kafeterii.
 Testowanie zależności między zmiennymi: konstrukcja tabel krzyżowych, miara istotności związku, Chi-kwadrat

Słowa kluczowe SPSS, pakiet statystyczny, badania ilościowe, zmienne i ich rodzaje, narzędzia pomiaru, klucz kodowy, analiza statystyczna, skale pomiarowe, analiza częstości, rekodowanie danych, tabele krzyżowe, testy statystyczne, istotność statystyczna, interpretacja wyników badań, raport z badań

Wymagania wstępne Podstawowa znajomość aplikacji środowiska MS Office; praca z arkuszem kalkulacyjnym, edycja tekstów, szczególnie umiejętność konstrukcji i formatowania tabel. Wiedza z metodologii, metod i technik badań społecznych; umiejętność stawiania pytań, konstrukcji narzędzi badawczych, doboru skal pomiaru, itp. Podstawowa znajomość miar statystycznych i umiejętność ich interpretacji.

Literatura podstawowa

- [1] Babbie E. (2006) Badania społeczne w praktyce, Warszawa.
- [2] Bedyńska S., Brzezicka A (2007) Statystyczny drogowskaz, Warszawa.
- [3] Górniak J., Wachnicki J. (2000) Pierwsze kroki w analizie danych SPSS Polska, Kraków.
- [4] Malarska A. (2005) Statystyczna analiza danych wspomagana programem SPSS, Kraków.
- [5] Nawojczyk M. (2004) Przewodnik po statystyce dla socjologów, Kraków.
- [6] Pavkov T. W., Pierce K. A. (2005) Do biegu, gotowi – start. Wprowadzenie do SPSS dla Windows, Gdańsk.
- [7] Sobczak M. (2000) Statystyka, Warszawa
- [8] Wieczorkowska G. (2004) Statystyka. Wprowadzenie do analizy danych sondażowych i eksperymentalnych, Warszawa.

Warunki zaliczenia Podstawą zaliczenia jest poprawne wykonanie wszystkich ćwiczeń przewidzianych programem; uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium.

Wykładowca prof. UZ, dr hab. Paweł Karpińczyk, dr inż. Edyta Mianowska, dr Elżbieta Papiór

Pedagogika ogólna

Kod przedmiotu: _____ Typ przedmiotu: obowiązkowy Język wykładowy: j. polski

Rok studiów semestr	Typ studiów	Formy zajęć - liczba godzin					Punkty ECTS
		wykład	ćwiczenia	konwers.	lab.	sem.	
I/1	stacjonarne	15	15				4
I/1	niestacjonarne	15	15				4

Efekty kształcenia i kompetencje

- zapoznanie studentów z rozwojem pedagogiki i praktyki edukacyjnej (w tym także oświatowej) oraz zmienności i złożoności relacji między teorią i praktyką edukacyjną;
- zdobycie umiejętności związanych z: poprawnym posługiwaniem się kategoriami pojęciowymi współczesnej pedagogiki; budowaniem mapy pojęciowej dla wybranych orientacji pedagogicznych i pedagogii; poprawnym formułowaniem problemów praktycznych; tworzeniem dyrektyw i projektów praktycznego działania edukacyjnego; formułowaniem problemów badawczych osadzonych w kontekście filozoficznym, teoretycznym i historycznym.

Treści merytoryczne/tematyka przedmiotu

- pedagogika ogólna a pozostałe subdyscypliny pedagogiczne (pogranicza dyscyplin naukowych); pedagogika jako nauka antropologiczna i humanistyczna;
- naukowy status pedagogiki ogólnej; pedagogika ogólna a przemiany cywilizacyjne;
- wielość współczesnych pedagogii i zróżnicowania ich recepcji;
- pedagogika ogólna a praktyka edukacyjna;
- powstanie i ewolucja tożsamości pedagogiki; wieloaspektowość podstawowych pojęć pedagogicznych: studia nad językiem pedagogiki;
- naukoznawcze i metodologiczne przesłanki ujmujące współczesne myślenie o pedagogice ogólnej.

Słowa kluczowe Wychowania, tożsamość pedagogiki

Wymagania wstępne Podstawowe wiadomości z zakresu wstępu do pedagogiki

Literatura podstawowa

- [1] Adamski F. (red.), *Człowiek – wychowanie - kultura*, Kraków 1993.
- [2] Arends I.R., *Uczymy się nauczać*, Warszawa 1998.
- [3] Denek K., *Aksjologiczne aspekty edukacji szkolnej*, Toruń 1999.
- [4] Gnitecki J., *Zarys pedagogiki ogólnej*, Poznań 1999.
- [5] Gnitecki J., *Wprowadzenie do pedagogiki ogólnej*, Poznań 2007.
- [6] Gnitecki J. (red.), *Pedagogika jako formacja intelektualna refleksji we współczesnym dyskursie humanistycznym*, Poznań 2005.
- [7] Hejnicka – Bezwińska T., *Pedagogika ogólna*, Warszawa 2008.
- [8] Kunowski S., *Podstawy współczesnej pedagogiki*, Warszawa 1993.
- [9] Kwieciński Z., Śliwerski B., *Pedagogika*, T. 1, T. 2, Warszawa 2003.
- [10] Kwieciński Z., *Między patosem a dekadencją*, Wrocław 2007.
- [11] Okoń W., *Nowy słownik pedagogiczny*, Warszawa 1997.
- [12] Śliwerski B., *Współczesne teorie i nurty wychowania*, Kraków 2001.
- [13] Śliwerski B., *Pedagogika. Podstawy nauk o wychowaniu*, Gdańsk 2006.
- [14] Schulz R., *Wykłady z pedagogiki ogólnej*, T.1, Toruń 2003.

Warunki zaliczenia Aktywny udział w zajęciach pozytywne zaliczenie kolokwium
Wykłady – egzamin

Wykładowca Dr hab. Mirosław Kowalski; Dr Anita Famuła – Jurczak; Dr Robert Fudali

Pedagogika porównawcza

Kod przedmiotu:

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Język wykładowy: j. polski

Rok studiów semestr	Typ studiów	Formy zajęć - liczba godzin					Punkty ECTS
		wykład	ćwiczenia	konwers.	lab.	sem.	
II/4	stacjonarne	15	15				4
II/4	niestacjonarne	15	15				4

Efekty kształcenia i kompetencje	<p>Kompetencje i wiedza w zakresie: genezy, rozwoju i podstaw pedagogiki porównawczej; przedmiotu poznania empirycznego, teoretycznej i metodologicznej samoświadomości, zastosowania ogólnych prawidłowości, zasad, metod badań i miejsca w naukach społecznych, afiliacji praktycznej osiągnięć. Instytucje badawcze: nabycie wiedzy dotyczącej instytucji realizujących wielozakresowe badania porównawcze i statystyczne oraz zrozumienie zasad korzystania z ich doświadczeń w pracy pedagogicznej.</p>
Treści merytoryczne/tematyka przedmiotu	<p>Pedagogika porównawcza – geneza: filozoficzne, kulturowe metodologiczne i terminologiczne podstawy pedagogiki. Miejsce pedagogiki porównawczej wśród nauk społecznych: przedmiot i zakres eksploracji naukowej.</p> <p>Zasady i kierunki badań komparatystycznych: Teoretyczna samoświadomość pedagogiki porównawczej – ogólne prawidłowości i zasady. Przybliżone badania komparatystyczne w systemie szkolnym: tematyka i kierunki badań, zastosowanie.</p> <p>Instytucjonalizacja i globalizacja pedagogicznych badań komparatystycznych: instytucje analityczne, statystyka, dokumentacja i źródła wiedzy. Pomiar osiągnięć szkolnych w kontekście międzynarodowym.</p> <p>Pedagogika porównawcza, a problematyka metodologiczna: Rozwój nauk, a epistemologiczne problemy badań pedagogicznych. Wymogi formalnej i metodologicznej poprawności badań komparatystycznych. Instytucje badawcze oraz stowarzyszenia pedagogiki porównawczej.</p> <p>Analiza porównawcza systemów szkolnych w Europie: system niemiecki (po zjednoczeniu), austriacki, francuski (V Republika), belgijski, brytyjski (Anglia i Walia, Szkocja, Irlandia Północna), hiszpański, polski (po 1989 roku), norweski, szwedzki, duński, holenderski, grecki, włoski, amerykański, kanadyjski, japoński.</p> <p>Perspektywy edukacji europejskiej w XXI w., w kontekście porównawczym: egalitaryzm a elitaryzm skolaryzacji, bezrobocie a rynek pracy, niepowodzenia edukacji i wychowania w wymiarze globalnym.</p>
Słowa kluczowe	Filozofia, kultura, wychowanie, pedagogika, system i model oświatowy, szkolny, dydaktyka, pedagogika porównawcza (komparatystyka), koncepcja, teoria, nauka.
Wymagania wstępne	Podstawowy zakres pojęć i wiedzy dotyczący pedagogiki w systemie nauk humanistycznych (aspekt porównawczy).
Literatura podstawowa	<p>Literatura obowiązkowa:</p> <p>[1] Adamczyk M.J., Ładyżyński A., <i>Edukacja w krajach rozwiniętych</i>, Stalowa Wola 1999.</p> <p>[2] Dziewulak D., <i>Systemy szkolne Unii Europejskiej</i>, Warszawa 1997.</p> <p>[3] Pachociński R., <i>Pedagogika porównawcza (Podręcznik dla studentów pedagogiki)</i>, Białystok 1995.</p> <p>[4] Prucha J., <i>Pedagogika porównawcza, Podręcznik akademicki</i>, Warszawa 2004.</p> <p>Literatura pomocnicza:</p> <p>[1] Małachowski R., <i>Pedagogika w Europie i na świecie, Bibliografia pedagogiczna 1989 – 1998</i>, Warszawa – Zielona Góra 2004.</p> <p>[2] Małachowski R., <i>Pedagogika religijna i jej konteksty, Bibliografia (lata 1989 – 2004)</i>, Warszawa – Zielona Góra 2006.</p> <p>[3] Tatariewicz W., <i>Historia filozofii, Filozofia starożytna i średniowieczna</i>, t. 1, Warszawa 1981 (wybrane fragmenty).</p>
Warunki zaliczenia	Warunki zaliczenia: obecność na zajęciach i uzyskanie pozytywnych ocen z pracy pisemnej, odpowiedzi ustnych, aktywnego uczestnictwa w procesie dydaktycznym, praktycznej afiliacji wiedzy teoretycznej.
Wykładowca	Dr Ryszard Małachowski

Pedeutologia

Kod przedmiotu:

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Język wykładowy: j. polski

Rok studiów semestr	Typ studiów	Formy zajęć - liczba godzin					Punkty ECTS
		wykład	ćwiczenia	konwers.	lab.	sem.	
I/1	stacjonarne		30				4
I/1	niestacjonarne		30				4

Efekty kształcenia i kompetencje	Zrozumienie różnic między genezą, treścią a efektami odmiennych koncepcji kształcenia nauczycieli; wdrażanie do: samodzielnego kształtowania prospołecznych zachowań; refleksji nad własną pedagogiczną praktyką; rozumienia różnorodnych społeczno-kulturowych kontekstów roli zawodowej; krytycznego widzenia współczesnych możliwości i ograniczeń roli nauczyciela.
Treści merytoryczne/ tematyka przedmiotu	Nauczyciel zawód czy misja; teoretyczne ujęcia osoby nauczyciela; oczekiwania społeczne wobec nauczyciela, ewolucja funkcji zawodowych; kompetencje nauczycieli; ambiwalencja roli zawodowej nauczyciela; samowiedza nauczyciela i jej funkcje edukacyjne, wiedza akademicka i wiedza indywidualna nauczyciela, autorytet, jego zmienność i stałość, tożsamość zawodowa nauczyciela, wypalenie zawodowe i inne syndromy
Słowa kluczowe	Nauczyciel, rola zawodowa, tożsamość zawodowa, kompetencje.
Wymagania wstępne	Podstawowa wiedza z zakresu: pedagogiki ogólnej, historii wychowania, psychologii.
Literatura podstawowa	[1] M.Czerepaniak-Walczak, <i>Aspekty i źródła profesjonalnej refleksji nauczyciela</i> , Edytor, Toruń 1997. [2] Day Ch., <i>Rozwój zawodowy nauczyciela. Uczenie się przez całe życie</i> , GWP, Gdańsk 2004. [3] <i>Edukacja nauczycielska w perspektywie wymagań zmieniającego się świata</i> , red. A.Siemak-Tylikowska, H.Kwiatkowska, S.M.Kwiatkowski, Wyd. „Żak”, Warszawa 1998. [4] Kawecki I., <i>Wiedza praktyczna nauczyciela</i> , „Impuls”, Kraków 2004. [5] Kawka Z., <i>Między misją a frustracją. Społeczna rola nauczyciela</i> , Wyd. UŁ, Łódź 1998. [6] Kobylecka E., <i>Nauczyciel wobec współczesnych zadań edukacyjnych</i> , „Impuls”, Kraków 2005. [7] Kruszewski K., <i>Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela</i> , PWN, Warszawa 2004. [8] Kuźma J., <i>Nauczyciele przyszłej szkoły</i> , Wyd. AP, Kraków 2001. [9] Kwiatkowska H., <i>Pedeutologia</i> , Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2008. [10] Kwiatkowska H., <i>Tożsamość nauczycieli. Między anomią i autonomią</i> , GWP, Gdańska 2005. [11] Lewowicki T., <i>Problemy kształcenia i pracy nauczycieli</i> , Wyd. ITE, Warszawa – Radom 2007. [12] <i>humanizacji pracy zawodowej nauczyciela</i> , red. E.Kobylecka, PTP Oddział w Poznaniu, Poznań 2007. [13] Speck O., <i>Być nauczycielem</i> , GWP, Gdańska 2005. [14] <i>W poszukiwaniu wyznaczników kompetencji nauczyciela XXI wieku</i> , red.

E.Kozioł, E.Kobyłecka, Wyd. UZ, Zielona Góra 2002.

[15] *Współczesność a kształcenie nauczycieli*, red. H.Kwiatkowska, T.Lewowicki, S.Dylak, WSP ZNP, Warszawa 2000.

[16] Żechowska B., *O poznawaniu nauczyciela*, Wyd. UŚ, Katowice 1995.

Warunki
zaliczenia

Aktywny udział w zajęciach.

Wykładowca

Dr Ewa Pasterniak-Kobyłecka, Dr Klaudia Błaszczuk, Dr Marzenna Magda-Adamowicz, Dr Iwona Rudek, Dr Robert Fudali.

Podstawy prawne i organizacyjne oświaty

Kod przedmiotu: Typ przedmiotu: obowiązkowy Język wykładowy: j. polski

Rok studiów semestr	Typ studiów	Formy zajęć - liczba godzin					Punkty ECTS
		wykład	ćwiczenia	konwers.	lab.	sem.	
	stacjonarne						
I/2	niestacjonarne		8				1

Efekty kształcenia i kompetencje	Wprowadzenie do podstawowych zagadnień systemu prawa. Zapoznanie studentów z terminologią prawniczą, strukturą źródeł prawa, problematyką stosunku prawnego, organów tworzenia i stosowania. Zasadniczym celem zajęć jest zaznajomienie studentów z prawnymi aspektami funkcjonowania systemu oświaty oraz prawnej sytuacji nauczyciela w Polsce.
Treści merytoryczne/ tematyka przedmiotu	Pojęcie prawa i jego funkcje. Prawo jako zjawisko społeczne. Źródła prawa – system źródeł prawa w Polsce, tworzenie prawa, publikacja i ogłoszenie aktu normatywnego. Organy tworzące i stosujące prawo w Polsce – wymiar sprawiedliwości, organy ochrony prawnej. Gałęzie prawa w Polsce. Prawne podstawy organizacji oświaty. Obowiązek szkolny, obowiązek nauki. Prawa i obowiązki nauczycieli. Wymagania kwalifikacyjne i awans zawodowy. Nawiazanie, zmiana oraz ustanie stosunku pracy nauczycieli. Odpowiedzialność prawna nauczycieli.
Słowa kluczowe	Prawo, akt normatywny, oświata, nauczyciel
Wymagania wstępne	brak
Literatura podstawowa	L. Morawski, Wstęp do prawoznawstwa, Toruń 2007. E. Walkiewicz, Elementy prawa dla nauczycieli, Warszawa 2007. Barański, J. Rozwadowska - Skrzeczyńska, M. Szymańska, Karta Nauczyciela. Komentarz, Warszawa 2007. A. Redelbach, Wstęp do prawoznawstwa, Toruń 2002. M. Pilich, Ustawa o systemie oświaty. Komentarz, Warszawa 2007.
Warunki zaliczenia	Udział w zajęciach, kolokwim.
Wykładowca	Mgr Maciej Baltazar Kostecki

INNE WYMAGANIA

Edukacja zdrowotna i promocja zdrowia

Kod przedmiotu: _____ Typ przedmiotu: **obowiązkowy** Język wykładowy: **j. polski**

Rok studiów semestr	Typ studiów	Formy zajęć - liczba godzin					Punkty ECTS
		wykład	ćwiczenia	konwers.	lab.	sem.	
I/2 II/4	stacjonarne	15	15 30				4/5
I/2 II/4	niestacjonarne	15	15				4/5

Efekty kształcenia i kompetencje	Opanowanie przez studentów wiedzy dotyczącej roli zdrowia w społeczeństwie oraz kształtowanie postaw prozdrowotnych. Umiejętność wyjaśniania związków wychowania fizycznego z edukacją zdrowotną. Znajomość i umiejętność stosowania metod, form i środków edukacji zdrowotnej. Ocena pozytywnych mierników zdrowia. Znajomość podstawowych zagrożeń zdrowotnych i sposobów ich zapobiegania. Umiejętność konstruowania programów promocji zdrowia.
Treści merytoryczne/ tematyka przedmiotu	Pojęcia zdrowia w różnych kulturach i systemach społeczno-religijnych. Rozwój pojęcia „zdrowie” w ujęciu historycznym. Uwarunkowania zdrowia Biomedyczny i holistyczny paradygmat zdrowia Przemiany zdrowotne w Polsce. Główne zagrożenia zdrowotne ludności. Pozytywne mierniki zdrowia. Cele, zadania i funkcje edukacji zdrowotnej na różnych szczeblach edukacji. Podstawowe metody, formy i środki edukacji zdrowotnej.
Słowa kluczowe	Zdrowie, zachowania prozdrowotne, metody, formy i środki edukacji zdrowotnej.
Wymagania wstępne	Wiadomości z biologii i higieny
Literatura podstawowa	1.Bulicz E., Murawow I.: Teoretyczne podstawy waleologii. Politechnika Radomska 1997. 2.Wolański N.: Rozwój biologiczny człowieka. Podstawy auksologii, gerontologii i promocji zdrowia. PWN, Warszawa 2005. 3.Woynarowska B.: Edukacja zdrowotna. Podręcznik dla studentów. PWN, Warszawa 2008.
Warunki zaliczenia	Zaliczenie z oceną
Wykładowca	dr hab. n. biol. Ryszard Asienkiewicz, prof. UZ

PRZEDMIOTY SPECJALNOŚCIOWE

EDUKACJA Wczesnoszkolna I PRZEDSZKOLNA

Diagnoza pedagogiczna

Kod przedmiotu: Typ przedmiotu: obowiązkowy Język wykładowy: j. polski

Rok studiów semestr	Typ studiów	Formy zajęć - liczba godzin					Punkty ECTS
		wykład	ćwiczenia	konwers.	lab.	sem.	
	stacjonarne						
I/2	niestacjonarne		8				3

Efekty kształcenia i kompetencje	Zapoznanie studentów z podstawowymi obszarami diagnozy pedagogicznej (rodzina, szkoła, grupa rówieśnicza). Poznanie procedury diagnostycznej. Kształtowanie wiedzy o metodach i technikach diagnostyki psychopedagogicznej. Zdobycie umiejętności konstruowania narzędzi badawczych oraz projektowania badań diagnostycznych.
Treści merytoryczne/ tematyka przedmiotu	Teoretyczne podstawy diagnostyki pedagogicznej, etapy diagnozy pedagogicznej, diagnoza środowiska rodzinnego, diagnoza niepowodzeń szkolnych oraz sytuacji społecznej ucznia w szkole, wybrane metody i narzędzia diagnostyki pedagogicznej, etyczne aspekty diagnozy.
Słowa kluczowe	Diagnoza, proces diagnostyczny, metoda, diagnoza rodziny, diagnoza edukacyjna
Wymagania wstępne	Wiedza z zakresu pedagogiki ogólnej, pedagogiki rodziny, psychologii, psychologii klinicznej, patologii społecznych, terapii pedagogicznej
Literatura podstawowa	[1] Badura J., Lepalczyk J., Elementy diagnostyki pedagogicznej, Warszawa, 1987 [2] Jarosz E., Wybrane obszary diagnozowania pedagogicznego, Katowice, 2001 [3] Jarosz E., Wysocka E., Diagnoza psychopedagogiczna, podstawowe problemy i rozwiązania, Warszawa, 2006 [4] Niemiernko B., Diagnostyka edukacyjna, Gdańska, 1998 [5] Pilch T., Bauman J., Zasady badań pedagogicznych, Warszawa, 2001 [6] Ziemiński S., Problemy dobrej diagnozy, Warszawa, 1973
Warunki zaliczenia	Ćwiczenia: obecność i aktywność na zajęciach, zaliczenie kolokwium, opracowanie diagnozy pedagogicznej
Wykładowca	dr Ewa Skorek

Edukacja regionalna

Kod przedmiotu: Typ przedmiotu: obowiązkowy Język wykładowy: j. polski

Rok studiów semestr	Typ studiów	Formy zajęć - liczba godzin					Punkty ECTS
		wykład	ćwiczenia	konwers.	lab.	sem.	
	stacjonarne						
II/4	niestacjonarne	8					2

Efekty kształcenia i kompetencje	Zaznajomienie Studentów z odmianami i sposobami istnienia literatury adresowanej do różnych odbiorców; tendencjami krajoznawczymi, psychologicznymi, socjologicznymi itd. znajdującymi odbicie w beletrystyce. Umiejętności związane z odbiorem literatury pięknej, z odróżnieniem fikcji literackiej a opisem zabytków, krajobrazów, postaci itp.
Treści merytoryczne/ tematyka przedmiotu	Źródła wiedzy o edukacji regionalnej. Edukacja regionalna w szkole. Wychowawcze aspekty dziedzictwa kulturowego. Dziecko a przestrzeń. Język jako wyznacznik przestrzeni i regionu. Nauka o regionie na przykładzie tekstów literackich. Literacka edukacja regionalna – Wielkopolska i Małopolska. Przyroda i kultura tworzywem dzieła literackiego. „Utwory krajoznawcze” jako źródło wiedzy o Polsce. Znaczenie tekstów folklorystycznych a percepcje odbiorcy. Wartości „literatury regionalnej” (użytkowej i beletrystycznej).
Słowa kluczowe	Przestrzeń, region, edukacja regionalna, dziedzictwo kulturowe, folklor, piśmiennictwo, literatura użytkowa, beletrystyka.
Wymagania wstępne	Rodzaje i gatunki literackie, komponenty dzieła literackiego, znajomość podziału Polski na regiony według wybranych kryteriów.
Literatura podstawowa	[1] CIEŚLIKOWSKI J., Literatura i podkultura dziecięca, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1975, Zakład Narodowy im. Ossolińskich. [2] Edukacja regionalna. Dziedzictwo kulturowe w zreformowanej szkole. Pod red. Stefana Bednarka, Wrocław 1999, Wydawnictwo i Drukarnia DTSK „Silesia”. [3] Edukacja regionalna. Pod red. Anny Weroniki Brzezińskiej, Aleksandry Hulewskiej, Justyny Słomskiej, Warszawa 2006, Wydawnictwo Naukowe PWN. [4] HESKA-KWAŚNIEWICZ K., Tajemnicze ogrody. Rozprawy i szkice z literatury dla dzieci i młodzieży, Katowice 1996, Uniwersytet Śląski. [5] [KĄTNY M., Przyroda w polskiej prozie dla dzieci i młodzieży, Kielce 2002, Wydawnictwo Akademii Świętokrzyskiej. [6] KULECZKA P., Tatry w literaturze polskiej dla dzieci i młodzieży do roku 1939, Zielona Góra 1994, Wyższa Szkoła Pedagogiczna. [7] Ministerstwo Edukacji Narodowej o edukacji regionalnej – dziedzictwie kulturowym w regionie. Zeszyt oprac. z inicjatywy i pod kierunkiem Wojciecha Książka, Warszawa 2000, Ministerstwo Edukacji Narodowej, Biblioteczka Reformy 24. [8] PETRYKOWSKI P., Edukacja regionalna. Problemy podstawowe i otwarte, Toruń 2003, Wydawnictwo Uniwersytetu Mikołaja Kopernika.
Warunki zaliczenia	Aktywne uczestnictwo na wszystkich zajęciach. Referat w formie pisemnej/projekt na temat z zakresu treści kształcenia po uzgodnieniu z wykładowcą. Pozytywna ocena z kolokwium zaliczeniowego.
Wykładowca	prof. dr hab. Pola Kuleczka

Konstruowanie programów edukacyjnych

Kod przedmiotu: Typ przedmiotu: obowiązkowy Język wykładowy: j. polski

Rok studiów semestr	Typ studiów	Formy zajęć - liczba godzin					Punkty ECTS
		wykład	ćwiczenia	konwers.	lab.	sem.	
	stacjonarne						
II/4	niestacjonarne			16			6

Efekty kształcenia i kompetencje	Zapoznanie się z podstawowymi zasadami konstruowania programów kształcenia, poznanie typologii programów kształcenia oraz kryteriów oceny ich poprawności, opanowanie umiejętności opracowywania autorskich programów kształcenia.
Treści merytoryczne/tematyka przedmiotu	Idea pluralizmu programowego, analiza wybranych programów kształcenia zintegrowanego. Ustalenia terminologiczne: pojęcie programu kształcenia, podstawowe ujęcia programów kształcenia, typy programów, kryteria oceny programów nauczania, analiza wybranych autorskich programów w świetle Rozporządzenia Ministra o warunkach dopuszczenia programów nauczania do użytku szkolnego. Kryteria poprawności programów: podstawy filozoficzne, psychologiczne, socjologiczne i pedagogiczne programowania edukacyjnego. Zasady tworzenia programów autorskich: wymagania, cele, materiał nauczania. Ćwiczenia w zakresie projektowania autorskich programów kształcenia: - opracowanie koncepcji programu, - ustalenie celów i treści programu, - opracowanie procedury osiągania celów, - opracowanie procedury oceniania uczniów, - zaprojektowanie przykładowego projektu zajęć do programu kształcenia. Prezentacja i ewaluacja autorskich programów kształcenia.
Słowa kluczowe	Program kształcenia, typy i ujęcia programów kształcenia, struktura programów kształcenia, zasady tworzenia programów autorskich, pluralizm programowy, program autorski/własny.
Wymagania wstępne	Zaliczony kurs zajęć z zakresu pedagogiki wczesnoszkolnej i przedszkolnej z metodykami.
Literatura podstawowa	[1] Autoewaluacja w szkole (red.), E. Tołwińska-Królikowska, Warszawa 2002. [2] Dylak S., Wprowadzenie do konstruowania szkolnych programów nauczania, Warszawa 2000. [3] Jakowicka M., Nauczyciel wobec problematyki integracji w edukacji wczesnoszkolnej, [w:] Współczesne tendencje rozwoju pedagogiki wczesnoszkolnej, red. E. Kozak-Czyżewska, D. Zdybel, B. Kępa, Kielce 2005. [4] Komorowska H., O programach prawie wszystko, Warszawa 1999. [5] Kruk J., Doświadczenie, reprezentacja i działanie wśród rzeczy i przedmiotów. Projektowanie edukacyjne, Wyd. UG, Gdańsk 2008. [6] Gnitecki J., (red.), Konstruowanie autorskich programów stymulujących i wspierających rozwój, Poznań 2001-2002, 2003, 2004, 2005, 2006. [7] Ornstein A. C., Hunkins F. P., Program szkolny. Założenia. Zasady. Problematyka, Warszawa 1998. [8] Walter D. F., Soltis J. F., Program i cele kształcenia, Warszawa 2000. [9] Waloszek D., Program w edukacji dzieci. Geneza. Istota. Kryteria, Warszawa 2005.
Warunki zaliczenia	Napisanie programu autorskiego do edukacji wczesnoszkolnej lub przedszkolnej
Wykładowca	Dr Agnieszka Nowak-Łojewska

Metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej

Kod przedmiotu: _____ Typ przedmiotu: **obowiązkowy** Język wykładowy: **j. polski**

Rok studiów semestr	Typ studiów	Formy zajęć - liczba godzin					Punkty ECTS
		wykład	ćwiczenia	konwers.	lab.	sem.	
	stacjonarne						
I/2	niestacjonarne		16				2

Efekty kształcenia i kompetencje	Na poziomie wiedzy. Zasady prowadzenia zajęć wychowawczych, wiedza o metodach pracy opiekuńczo-wychowawczej Na poziomie umiejętności: planowanie, organizowanie zajęć wychowawczych w grupach dziecięcych i młodzieżowych, posługiwanie się podstawowymi technikami wykorzystywanymi w zajęciach warsztatowych, samodzielne przygotowanie dokumentacji, samodzielne prowadzenie zajęć
Treści merytoryczne/tematyka przedmiotu	Zasady prowadzenia zajęć wychowawczych w grupach dzieci i młodzieży (na tematy związane np. z: integracją grupy, technikami twórczego myślenia, komunikacją, agresją, asertywnością, - Warsztat pracy opiekuna-wychowawcy. - Przygotowanie dokumentacji w pracy opiekuńczo-wychowawczej. - Przygotowanie do samodzielnej realizacji zajęć wychowawczych.
Słowa kluczowe	grupa wychowawcza, wychowawca, metody pracy wychowawczej, opiekun
Wymagania wstępne	Podstawy pedagogiki i psychologii
Literatura podstawowa	[1] 1)Gajewska G Pedagogika opiekuńcza : elementy metodyki .- Wyd. 3 popr. .- Zielona Góra : PEKW "GAJA", 2006 [2] 2)Vopel K.W. Poradnik dla prowadzących grupy. Kielce, Jedność1999 [3] 3)Kamińska U., Metodyka pracy wychowawczo-opiekuńczej. Katowice 2002 [4] 4)„Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze” ostatnie 5 lat
Warunki zaliczenia	Uzyskanie pozytywnych ocen z ćwiczeń laboratoryjnych (w tym samodzielne opracowanie konspektu zajęć wychowawczych i samodzielne ich poprowadzenie)
Wykładowca	Odpowiedzialny: dr Anna Szczęsna, Realizatorzy: dr A. Szczęsna, mgr E. Rewińska., mgr L. Wawryk, mgr K. Bazydło-Stodolna

Oświata i polityka edukacyjna

Kod przedmiotu: Typ przedmiotu: obowiązkowy Język wykładowy: j. polski

Rok studiów semestr	Typ studiów	Formy zajęć - liczba godzin					Punkty ECTS
		wykład	ćwiczenia	konwers.	lab.	sem.	
	stacjonarne						
I/1	niestacjonarne	8					2

Efekty kształcenia i kompetencje	W trakcie nauki student zdobędzie podstawowe informacje dotyczące problemów występujących w oświacie polskiej w czasach PRL oraz zmian zachodzących pod wpływem przemian ustrojowych w czasach transformacji ustrojowej. Zapozna się z założeniami reformy szkolnej 1999 r. oraz jej realizacją. Pozna plany dotyczące obniżenia wieku szkolnego dzieci.
Treści merytoryczne/tematyka przedmiotu	Oświata i polityka edukacyjna w Polsce w czasach PRL. Zmiany w oświacie i polityce edukacyjnej w Polsce w czasach transformacji ustrojowej. Założenia reformy oświatowej z 1999 r., ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia zintegrowanego. Propozycje obniżenia wieku szkolnego jako jeden z czynników poprawy jakości edukacji.
Słowa kluczowe	Edukacja, polityka edukacyjna, polityka oświatowa, reforma szkolna, dojrzałość szkolna
Wymagania wstępne	-----
Literatura podstawowa	[1] D. Klus-Stańska, Sensy i bezsensy wczesnej edukacji. Olsztyn 2005. [2] E. Szefer, aktualne problemy edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej. Bydgoszcz 2001. [3] M. Kwaśniewska, Z. Ratajek (red.), Edukacja elementarna w zintegrowanym systemie szkolnym. Kielce 2004. [4] T. Pilch, Przemiany oświaty. Warszawa 1995. [5] J. Szczepański, Społeczne uwarunkowania rozwoju oświaty. Warszawa 1989. [6] Z. Kwieciński, Socjologia edukacji. Warszawa 1992. [7] J. Radzewicz, Edukacja alternatywna. Warszawa 1992.
Warunki zaliczenia	Egzamin
Wykładowca	Dr Katarzyna Kochan

Pedagogika specjalna

Kod przedmiotu: Typ przedmiotu: obowiązkowy Język wykładowy: j. polski

Rok studiów semestr	Typ studiów	Formy zajęć - liczba godzin					Punkty ECTS
		wykład	ćwiczenia	konwers.	lab.	sem.	
	stacjonarne						
I/2	niestacjonarne	8	8				4

Efekty kształcenia i kompetencje Zapoznanie studentów ze specyfiką i rodzajami niepełnosprawności człowieka. Nabycie przez nich kompetencji w zakresie diagnozowania potrzeb i problemów dzieci niepełnosprawnych.

Pedagogika specjalna jako teoria i praktyka.
Człowiek niepełnosprawny jako podmiot zainteresowań i oddziaływań pedagogów specjalnych.
Treści merytoryczne/tematyka przedmiotu Postawy społeczne wobec osób niepełnosprawnych.
Przebieg procesu adaptacji dziecka do własnej niepełnosprawności.
Problemy rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym i możliwości uzyskania przez nie wsparcia społecznego w środowisku lokalnym.
Problemy dzieci niepełnosprawnych intelektualnie; ruchowo; sensorycznie; przewlekłe chorych; z trudnościami w uczeniu się oraz z zaburzeniami zachowania.

Słowa kluczowe Niepełnosprawność, zaburzenia rozwoju, osoba niepełnosprawna, norma, patologia.

Wymagania wstępne Znajomość podstawowych pojęć pedagogicznych.

Literatura podstawowa Chodkowska M. (red.), Dziecko niepełnosprawne w rodzinie – socjalizacja i rehabilitacja. Lublin 1995.
Dykcik W. (red.), Pedagogika specjalna. Poznań 1997.
Cik W., Pedagogika specjalna wobec aktualnych sytuacji i problemów osób niepełnosprawnych. Poznań 2005.
Hulek A. (red.), Pedagogika rewalidacyjna. Warszawa 1980.
Kawczyńska-Butrym Z., Niepełnosprawność – specyfika pomocy społecznej. Katowice 1998.
Kirenko J., Oblicza niepełnosprawności. Lublin 2006.
Kowalik S., Psychospołeczne podstawy rehabilitacji osób niepełnosprawnych. Katowice 1999.
Sękowska Z., Wprowadzenie do pedagogiki specjalnej. Warszawa 2001.
Sowa J., Pedagogika specjalna w zarysie. Rzeszów 1997.
Czesany J., Pedagogika upośledzonych umysłowo. Kraków 2004.

Warunki zaliczenia Aktywny udział w zajęciach, pozytywny wynik z kolokwium oraz z egzaminu.

Wykładowca Dr Agnieszka Nowicka

Praca z dzieckiem z trudnościami edukacyjnymi

Kod przedmiotu: Typ przedmiotu: obowiązkowy Język wykładowy: j. polski

Rok studiów semestr	Typ studiów	Formy zajęć - liczba godzin					Punkty ECTS
		wykład	ćwiczenia	konwers.	lab.	sem.	
	stacjonarne						
I/2	niestacjonarne		8				4

Efekty kształcenia i kompetencje	Student powinien: Znać podstawy prawne dotyczące pomocy dzieciom mającym trudności w nauce, identyfikować rodzaj trudności, umieć zaplanować pracę z dzieckiem przejawiającym trudności w uczeniu się, znać sposoby postępowania w niwelowaniu trudności w czytaniu, pisaniu, liczeniu, funkcjonowaniu społecznym, umieć dobrać lub przygotować pomoce do pracy z dzieckiem o określonych trudnościach
Treści merytoryczne/tematyka przedmiotu	Ogólne założenia pracy z dziećmi mającymi trudności w nauce Podstawy formalno-prawne pracy terapeutycznej Zasady realizacji zajęć terapeutycznych Cele, kierunki, planowanie pracy z dziećmi mającymi trudności w nauce Dysleksja, praca z dzieckiem dyslektycznym Parcjalne zaburzenia w zakresie analizatorów, metody pracy ADHD, istota zaburzeń, metody pracy Trudności w uczeniu się matematyki. Metody pracy Trudności w nauce wynikające z zaniedbań środowiskowych. Formy pomocy dzieciom
Słowa kluczowe	Dojrzałość szkolna, praca terapeutyczna, kompensacja, korekcja, dysleksja, ADHD, zaniedbanie środowiskowe, współpraca z rodzicami
Wymagania wstępne	Student ma podstawową wiedzę psychologiczną o dziecku w wieku wczesnoszkolnym. Zna i rozumie psychologiczne teorie leżące u podstaw kształcenia
Literatura podstawowa	[1] M.Bogdanowicz, O dysleksji, Lublin 1994, [2] M.Bogdanowicz, Ryzyko dysleksji. Problem i diagnozowanie, Gdańsk 2002 [3] E.Gruszczyk-Kolczyńska, Dzieci ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się matematyki, Warszawa 1994, [4] P.Pawlak, Program profilaktyczno-terapeutyczny dla dzieci z zespołem nadpobudliwości psychoruchowej, Kraków 2006, [5] L.Pfiffner, Wszystko o ADHD, kompleksowy praktyczny przewodnik dla nauczycieli, Poznań 2004, [6] B.Kaja, Zarys terapii dziecka, Bydgoszcz 2001 [7] T.Gąsowski, Z.Pietrzak—Stępkowska, Praca wyrównawcza z dziećmi mającymi trudności w czytaniu i pisaniu, Warszawa 1994
Warunki zaliczenia	Zaliczenie kolokwium, uczestnictwo w zajęciach, aktywność, zaliczenie lektury
Wykładowca	Dr Iwona Kopaczyńska

Profilaktyka społeczna

Kod przedmiotu: Typ przedmiotu: obowiązkowy Język wykładowy: j. polski

Rok studiów semestr	Typ studiów	Formy zajęć - liczba godzin					Punkty ECTS
		wykład	ćwiczenia	konwers.	lab.	sem.	
	stacjonarne						
II/3	niestacjonarne	6	6				2

Efekty kształcenia i kompetencje	poznanie definicji, kierunków i zadań niedostosowania społecznego oraz profilaktyki społecznej, zapoznanie z poziomami profilaktyki, modelami, strategiami profilaktycznymi i umiejętność konstruowania programów profilaktycznych w szkole i środowisku lokalnym, kształtowanie umiejętności diagnozowania, analizy zjawisk patologicznych oraz podejmowania i realizacji działań profilaktycznych
Treści merytoryczne/tematyka przedmiotu	niedostosowania społecznego oraz profilaktyki społecznej. Definicje, koncepcje, kierunki i zadania profilaktyki społecznej. Podstawowe składniki programów profilaktycznych. Uzależnienie od alkoholu – działania profilaktyczne w szkole: przejawy nadużywania alkoholu, mechanizmy uzależnienia, fazy rozwoju choroby alkoholowej. Współuzależnienie – problemy emocjonalne rodziny z problemem alkoholowym. Wskazówki do pracy z rodziną (z dziećmi) objętą współuzależnieniem. Uzależnienie od narkotyków – działania profilaktyczne: działanie narkotyków na organizm (rozpoznanie, dalsze skutki), czerwone sygnale, mechanizmy uzależnień, metody pomocy osobom uzależnionym. Przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym - Szkolny Program Przeciwdziałania Agresji. Program przeciwdziałania agresji ART., „Język żyrafy szakała”. Korekcja zachowań agresywnych. Mechanizmy występujące w przemoc domowej. Zapobieganie przemocy w rodzinie- rozpoznanie form przemocy(charakterystyka). Współczesne formy interwencji (makrosystemowe, mikrosystemowe). Schemat identyfikacji przemocy wobec dziecka w rodzinie. Przyczyny przynależności przez młodzież do subkultur. Charakterystyka subkultur. Zagrożenia, jakie niosą subkultury. Profilaktyka sekt.Cechy sekty. Psychomanipulacja w sektach. Zapobieganie samobójstwom, źródła problemu, diagnozowanie zagrożenia. Diagnoza i postępowanie w sytuacjach kryzysowych. Schemat rozmowy interwencyjnej. Przemoc wobec nieletnich – system oddziaływań wychowawczo-resocjalizacyjnych wobec osób niepełnoletnich. Prostytucja – zagrożenia i profilaktyka. Prostytucja wśród nieletnich, sposoby zapobiegania.
Słowa kluczowe	profilaktyka społeczna, standardy profilaktyczne, modele profilaktyczne, profilaktyka systemowa, poziomy profilaktyki, program profilaktyczny, zapobieganie formom niedostosowania: uzależnienie od alkoholu, narkomania, agresja, przemoc w rodzinie, prostytucja nieletnich, przestępczość, subkultury, sekty, samobójstwa
Wymagania wstępne	poznanie podstawowej wiedzy na temat profilaktyki społecznej, znajomość działań profilaktycznych I, II, III rzędowych w wybranych aspektach niedostosowania społecznego
Literatura podstawowa	Szymańska J. Programy profilaktyczne. Podstawy profesjonalnej psychoprofilaktyki. Warszawa 2002, CMPP-P Zajęczkowski K. Profilaktyka zachowań dewiacyjnych dzieci i młodzieży. Toruń 1998, Wyd. Adam Marszałek Kamińska-Buško B., Szymańska J. Profilaktyka w szkole. Warszawa 2005, CMPPP Wojcieszek K. Wygrać życie. Szkolny program profilaktyki. Kraków 2002, Rubikon Gaś Z. Profilaktyka uzależnień. Warszawa 1993, WSiP Gaś Z. Profilaktyka w szkole. Warszawa 2006, WSiP Gaś Z. Szkolny program profilaktyki. Istota, konstruowanie, ewaluacja. Warszawa 2003 Robinson B.E., Rhoden I.L. Pomoc psychologiczna dla dzieci alkoholików. Warszawa 2000, PARPA

Vogler R.E., Bartz W.R. Nastolatki i alkohol. Kiedy nie wystarczy powiedzieć nie?. Warszawa 2002, PARPA
Seweryńska A. Uczeń z rodziny dysfunkcyjnej. Warszawa 2004, WSiP
Pasek M. Narkotyki przy tablicy. Warszawa 2000, Fundacja ETOH
Rylke H. Pokolenie zmian. Czego boją się dorośli? Warszawa 1999, WSiP
Danielewska J. Agresja u dzieci – szkoła porozumienia. Warszawa 2002, WSiP
Olweus D. Mobbing – fala przemocy w szkole. Jak ją powstrzymać?. Warszawa 1998, Jacek Santorski&CO
Jarosz E. Dom który krzywdzi. Katowice 2001, Wyd. „Śląsk”
Jędrzejewski M. Młodzież a subkultury. Warszawa 1988, Wyd. Żak
Prejs B. Subkultury młodzieżowe. Katowice 2005, Wyd. Kos
Prokop J. Uwaga rodzice! Sekty. Warszawa 1994
Abgrall J.M. Sekty. Manipulacja psychologiczna. Gdańsk 2005, GWP

Warunki
zaliczenia

Warunkiem zaliczenia jest obecność studenta na zajęciach, zaliczenie pisemne kolokwium, znajomość literatury przedmiotu oraz aktywność na zajęciach

Wykładowca mgr Lidia Wawryk

Seminarium magisterskie

Kod przedmiotu: Typ przedmiotu: obowiązkowy Język wykładowy: j. polski

Rok studiów semestr	Typ studiów	Formy zajęć - liczba godzin					Punkty ECTS
		wykład	ćwiczenia	konwers.	lab.	sem.	
	stacjonarne						
I/II	niestacjonarne			80			20

Efekty kształcenia i kompetencje	Znajomość struktury pracy naukowej. Umiejętność przygotowania narzędzia badawczego i przeprowadzenia badań; Umiejętność redagowania tekstu naukowego, umiejętność doboru literatury do podjętej problematyki; Umiejętność sporządzania przypisów i bibliografii.
Treści merytoryczne/tematyka przedmiotu	Ustalenie tematu pracy oraz celów badań. Analiza i prezentacja problemu w świetle dobranej literatury; Poszanowanie własności intelektualnej; Przeprowadzenie badań własnych; Opracowanie i interpretacja wyników badań. Przygotowanie tekstu naukowego;
Słowa kluczowe	Spis treści, cel i przedmiot badań, pojęcia naukowe - definicje, klasyfikacje, typologie, hipotezy, prawa nauki, generalizacje; przypisy (standard europejski i amerykański), bibliografia.
Wymagania wstępne	Znajomość metodologii badań pedagogicznych
Literatura podstawowa	Dostosowana do podejmowanej przez studentów problematyki prac dyplomowych
Warunki zaliczenia	Indywidualne ustalenia z osobami prowadzącymi przedmiot; zaliczenie ostatniego semestru po złożeniu pracy;
Wykładowca	Wykładowcy WPSiNoZ

Teoretyczne podstawy edukacji przedszkolnej

Kod przedmiotu: Typ przedmiotu: obowiązkowy Język wykładowy: j. polski

Rok studiów semestr	Typ studiów	Formy zajęć - liczba godzin					Punkty ECTS
		wykład	ćwiczenia	konwers.	lab.	sem.	
	stacjonarne						
I/1	niestacjonarne	8	16				5

Efekty kształcenia i kompetencje	Umiejętności i kompetencje w zakresie: konstruowania własnego warsztatu pracy nauczyciela w przedszkolu.
Treści merytoryczne/tematyka przedmiotu	Wybrane teorie człowieka jako podstawa pedagogiki i edukacji w dzieciństwie. Standardy jakości edukacji przedszkolnej. Programy w edukacji dzieci. Dokumenty regulujące edukację przedszkolną dzieci. Kadra pedagogiczna przedszkoli i form przedszkolnych. Przedszkole miejscem przemocy symbolicznej.
Słowa kluczowe	Edukacja, przedszkole, dziecko, pedagogika przedszkolna, organizacja warunków edukacji w przedszkolu.
Wymagania wstępne	Znajomość pedagogiki przedszkolnej z metodyką, praktyka w placówkach przedszkolnych.
Literatura podstawowa	[1] Bourdieu P. : Zaproszenie do socjologii refleksyjnej, Oficyna Naukowa, Warszawa, 2001. [2] Brzezińska A.: Gotowość dzieci w wieku przedszkolnym do czytania i pisania, Wyd. Naukowe UAM, Poznań, 1987. [3] Falkiewicz – Szult M., Przemoc symboliczna w przedszkolu, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków, 2006. [4] Waloszek D.: Program w edukacji dzieci. Geneza, istota, kryteria, Wydawnictwo Akademickie Żak, Warszawa, 2005 [5] Waloszek D.: Pedagogika przedszkolna. Metamorfoza statusu i przedmiotu badań, Wyd. Naukowe Akademii Pedagogicznej, Kraków, 2006. [6] Zahorska M. red.: Edukacja przedszkolna w Polsce – szanse i zagrożenia, ISP, Warszawa, 2003.
Warunki zaliczenia	Wykład - warunkiem zaliczenia są obecności na wykładach i realizacja zleconych przez prowadzącego zadań. Konwersatorium - warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich zadań przewidzianych do realizacji w ramach programu.
Wykładowca	Dr Agnieszka Olczak

Teoretyczne podstawy edukacji wczesnoszkolnej

Kod przedmiotu: _____ Typ przedmiotu: **obowiązkowy** Język wykładowy: **j. polski**

Rok studiów semestr	Typ studiów	Formy zajęć - liczba godzin					Punkty ECTS
		wykład	ćwiczenia	konwers.	lab.	sem.	
	stacjonarne						
II/3	niestacjonarne	8	16				6

Efekty kształcenia i kompetencje	<p>Wiadomości dotyczące teoretycznych podstaw edukacji zintegrowanej w klasach początkowych, umiejętności i kompetencje związane z krytyczną oceną i projektowaniem scenariuszy zajęć zintegrowanych dla uczniów klas I-III.</p>
Treści merytoryczne/tematyka przedmiotu	<p>Integracja jako problem współczesnego świata i odniesienie jej do różnych kontekstów; przeciwstawność procesów życia człowieka – integracja i dezintegracja, idea globalizmu, holistyczne pojmowanie świata; prawo należenia do całości; związek zmian edukacyjnych z nadrzędnymi zmianami w świecie. Pojęcie integracji w kształceniu i jej usytuowanie w reformie 1999 roku; analiza zapisów dotyczących integracji w dokumentach reformy. Krytyczna analiza uwzględniania integracji w dokumentach reformy w stosunku do dorobku teoretycznego. geneza integracji w kształceniu wczesnoszkolnym. Kategoria ciągłości i zmiany w analizie rozwoju koncepcji edukacyjnych. Krytyczna ocena syntetycznych systemów nowego wychowania, dokonana na przełomie lat pięćdziesiątych i sześćdziesiątych. Zasada godzenia psychologicznego i logicznego układu treści. Kształtowanie się koncepcji integracji. Wyodrębnianie się różnych płaszczyzn integracji. Współczesne rozumienie integracji w kształceniu. Opisowa definicja współcześnie rozumianej integracji. Oś integracyjna jako czynnik zespalania, różnorodność osi. Strategie integracji: nauczanie problemowe, nauczanie czynnościowe, twórczość dziecięca, wycieczka. Dylematy uwzględniania integracji w kształceniu. Efektywność stosowania integracji w kształceniu. Kryteria oceny. Zjawiska badawcze.</p>
Słowa kluczowe	<p>Pojęcie integracji w kształceniu, geneza integracji kształcenia, płaszczyzny integracji, strategie integracji w edukacji wczesnoszkolnej, efektywność edukacji zintegrowanej w kl. I-III.</p>
Wymagania wstępne	<p>Podstawy pedagogiki wczesnoszkolnej z metodyką oraz wiedza z zakresu psychologii rozwoju dziecka.</p>
Literatura podstawowa	<ol style="list-style-type: none"> [1] W. Andrukowicz, Teoria kształcenia integralnego, Gorzów 2000. [2] Biała księga kształcenia i doskonalenia. Komisja europejska. Na drodze do uczącego się społeczeństwa, Wyd. WSP TWP, Warszawa 1997. [3] M. Jakowicka (red.), Teoria i praktyka kształcenia wczesnoszkolnego, Zielona Góra 1987. [4] H. Kosętka, J. Kuźma (red.), Teoretyczne i praktyczne aspekty kształcenia zintegrowanego, Kraków 2000. [5] H. Moroz (red.), Edukacja zintegrowana w reformowanej szkole, Kraków 2001. [6] Ł. Muszyńska, Integralne nauczanie i wychowanie w kl. I-III, Warszawa 1974. [7] H. Sowińska, E. Misiorna, R. Michalak, Konteksty edukacji zintegrowanej, Poznań 2002. [8] J. Walczyna, Integracja nauczania początkowego, Ossolineum, Warszawa 1968.
Warunki zaliczenia	<p>Wykład - warunkiem zaliczenia jest obecność oraz uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu pisemnego przeprowadzonego pod koniec I semestru z zakresu treści wykładów. Ćwiczenia - warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich ćwiczeń, przewidzianych do realizacji w ramach programu.</p>
Wykładowca	<p>dr Mirosława Nyczaj-Drag</p>

Teoretyczne podstawy integracji i kształceniu

Kod przedmiotu: Typ przedmiotu: obowiązkowy Język wykładowy: j. polski

Rok studiów semestr	Typ studiów	Formy zajęć - liczba godzin					Punkty ECTS
		wykład	ćwiczenia	konwers.	lab.	sem.	
	stacjonarne						
II/3	niestacjonarne	6	6				6

Efekty kształcenia i kompetencje	<p>Wiadomości dotyczące teoretycznych podstaw edukacji zintegrowanej w klasach początkowych, umiejętności i kompetencje związane z krytyczną oceną i projektowaniem scenariuszy zajęć zintegrowanych dla uczniów klas I-III.</p>
Treści merytoryczne/tematyka przedmiotu	<p>Integracja jako problem współczesnego świata i odniesienie jej do różnych kontekstów; przeciwstawność procesów życia człowieka – integracja i dezintegracja, idea globalizmu, holistyczne pojmowanie świata; prawo należenia do całości; związek zmian edukacyjnych z nadrzędnymi zmianami w świecie.</p> <p>Pojęcie integracji w kształceniu i jej usytuowanie w reformie 1999 roku; analiza zapisów dotyczących integracji w dokumentach reformy. Krytyczna analiza uwzględniania integracji w dokumentach reformy w stosunku do dorobku teoretycznego.</p> <p>geneza integracji w kształceniu wczesnoszkolnym. Kategoria ciągłości i zmiany w analizie rozwoju koncepcji edukacyjnych. Krytyczna ocena syntetycznych systemów nowego wychowania, dokonana na przełomie lat pięćdziesiątych i sześćdziesiątych.</p> <p>Zasada godzenia psychologicznego i logicznego układu treści.</p> <p>Kształtowanie się koncepcji integracji. Wyodrębnianie się różnych płaszczyzn integracji.</p> <p>Współczesne rozumienie integracji w kształceniu. Opisowa definicja współcześnie rozumianej integracji. Oś integracyjna jako czynnik zespalania, różnorodność osi.</p> <p>Strategie integracji: nauczanie problemowe, nauczanie czynnościowe, twórczość dziecięca, wycieczka.</p> <p>Dylematy uwzględniania integracji w kształceniu.</p> <p>Efektywność stosowania integracji w kształceniu.</p> <p>Kryteria oceny. Zjawiska badawcze.</p>
Słowa kluczowe	<p>Pojęcie integracji w kształceniu, geneza integracji kształcenia, płaszczyzny integracji, strategię integracji w edukacji wczesnoszkolnej, efektywność edukacji zintegrowanej w kl. I-III.</p>
Wymagania wstępne	<p>Podstawy pedagogiki wczesnoszkolnej z metodyką oraz wiedza z zakresu psychologii rozwoju dziecka.</p>
Literatura podstawowa	<p>[9] W. Andrukowicz, Teoria kształcenia integralnego, Gorzów 2000.</p> <p>[10] Biała księga kształcenia i doskonalenia. Komisja europejska. Na drodze do uczącego się społeczeństwa, Wyd. WSP TWP, Warszawa 1997.</p> <p>[11] M. Jakowicka (red.), Teoria i praktyka kształcenia wczesnoszkolnego, Zielona Góra 1987.</p> <p>[12] H. Kosętko, J. Kuźma (red.), Teoretyczne i praktyczne aspekty kształcenia zintegrowanego, Kraków 2000.</p> <p>[13] H. Moroz (red.), Edukacja zintegrowana w reformowanej szkole, Kraków 2001.</p> <p>[14] Ł. Muszyńska, Integralne nauczanie i wychowanie w kl. I-III, Warszawa 1974.</p> <p>[15] H. Sowińska, E. Misiorna, R. Michalak, Konteksty edukacji zintegrowanej, Poznań 2002.</p> <p>[16] J. Walczyzna, Integracja nauczania początkowego, Ossolineum, Warszawa 1968.</p>
Warunki zaliczenia	<p>Wykład - warunkiem zaliczenia jest obecność oraz uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu pisemnego przeprowadzonego pod koniec I semestru z zakresu treści wykładów. Ćwiczenia - warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich ćwiczeń, przewidzianych do realizacji w ramach programu.</p>
Wykładowca	<p>dr Mirosława Nyczej-Drąg</p>

OPIEKA I PROFILAKTYKA NIEDOSTOSOWANIA SPOŁECZNEGO

Pedagogika resocjalizacyjna

Kod przedmiotu: _____ Typ przedmiotu: obowiązkowy Język wykładowy: j. polski

Rok studiów semestr	Typ studiów	Formy zajęć - liczba godzin					Punkty ECTS
		wykład	ćwiczenia	konwers.	lab.	sem.	
I/2	stacjonarne	15	30				7
I/2	niestacjonarne	6	10				7

Efekty kształcenia i kompetencje	Uzyskanie wiedzy teoretycznej z zakresu pedagogiki resocjalizacyjnej; Uzyskanie umiejętności rozwiązywania problemów teoretycznych i decyzyjnych z zakresu pedagogiki resocjalizacyjnej; Nastawienie na działalność prospołeczna i doskonalenie moralne przez samodoskonalenie;
Treści merytoryczne/tematyka przedmiotu	Pedagogika resocjalizacyjna jako nauka Modele „zdrowej” osobowości; Problem niedostosowania społecznego; Diagnoza resocjalizacyjna i prognoza w resocjalizacji; Teorie i modele resocjalizacji; Zasady resocjalizacji; Fazy i strategie procesu resocjalizacji; Systemy penitencjarne w Polsce i na Świecie; Istota i możliwości wychowania resocjalizującego; Podstawy prawne resocjalizacji nieletnich;
Słowa kluczowe	Norma, patologia, osoby niedostosowane społeczne, profilaktyka, resocjalizacja, wychowanie resocjalizujące;
Wymagania wstępne	Wiadomości z zakresu wybranych problemów niedostosowania społecznego i pedagogiki specjalnej
Literatura podstawowa	[1] Gąsior H. (1992), Nauczanie społecznie niedostosowanych. [2] Konarzewski K.(1987), Podstawy teorii oddziaływań wychowawczych. [3] Makowski A.(1994), Niedostosowanie społeczne młodzieży i jej resocjalizacja. [4] Pospiszyl K. (1990), Resocjalizacja nieletnich. Doświadczenia i koncepcje. [5] Pytka L. (2001), Pedagogika resocjalizacyjna. [6] Szczęsny W. W. (2003), Zarys resocjalizacji z elementami patologii społecznej i profilaktyki.
Warunki zaliczenia	W: pozytywna ocena z egzaminu; Ćw: realizowanie ustalonego kontraktu;
Wykładowca	Dr Jolanta Lipińska – Lokś

Pedagogika specjalna

Kod przedmiotu: Typ przedmiotu: obowiązkowy Język wykładowy: j. polski

Rok studiów semestr	Typ studiów	Formy zajęć - liczba godzin					Punkty ECTS
		wykład	ćwiczenia	konwers.	lab.	sem.	
I/1	stacjonarne	15	30				5
I/1	niestacjonarne	6	10				5

Efekty kształcenia Zapoznanie studentów ze specyfiką i rodzajami niepełnosprawności człowieka. Nabycie przez nich kompetencji w zakresie diagnozowania potrzeb i kompetencje i problemów dzieci niepełnosprawnych.

1. Pedagogika specjalna jako teoria i praktyka.
2. Człowiek niepełnosprawny jako podmiot zainteresowań i oddziaływań pedagogów specjalnych.

Treści merytoryczne/
tematyka przedmiotu

3. Postawy społeczne wobec osób niepełnosprawnych.
4. Przebieg procesu adaptacji dziecka do własnej niepełnosprawności.
5. Problemy rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym i możliwości uzyskania przez nie wsparcia społecznego w środowisku lokalnym.
6. Problemy dzieci niepełnosprawnych intelektualnie; ruchowo; sensorycznie; przewlekłe chorych; z trudnościami w uczeniu się oraz z zaburzeniami zachowania.

Słowa kluczowe Niepełnosprawność, zaburzenia rozwoju, osoba niepełnosprawna, norma, patologia.

Wymagania wstępne Znajomość podstawowych pojęć pedagogicznych.

- Literatura podstawowa
- [1] Chodkowska M. (red.), Dziecko niepełnosprawne w rodzinie – socjalizacja i rehabilitacja. Lublin 1995.
 - [2] Dykcik W. (red.), Pedagogika specjalna. Poznań 1997.
 - [3] Dykcik W., Pedagogika specjalna wobec aktualnych sytuacji i problemów osób niepełnosprawnych. Poznań 2005.
 - [4] Hulek A. (red.), Pedagogika rewalidacyjna. Warszawa 1980.
 - [5] Kawczyńska-Butrym Z., Niepełnosprawność – specyfika pomocy społecznej. Katowice 1998.
 - [6] Kirenko J., Oblicza niepełnosprawności. Lublin 2006.
 - [7] Kowalik S., Psychospołeczne podstawy rehabilitacji osób niepełnosprawnych. Katowice 1999.
 - [8] Sękowska Z., Wprowadzenie do pedagogiki specjalnej. Warszawa 2001.
 - [9] Sowa J., Pedagogika specjalna w zarysie. Rzeszów 1997.
 - [10] Wyczęsany J., Pedagogika upośledzonych umysłowo. Kraków 2004.

Warunki zaliczenia Aktywny udział w zajęciach, pozytywny wynik z kolokwium oraz z egzaminu.

Wykładowca Dr Agnieszka Nowicka

Pomoc społeczna

Kod przedmiotu: Typ przedmiotu: obowiązkowy Język wykładowy: j. polski

Rok studiów semestr	Typ studiów	Formy zajęć - liczba godzin					Punkty ECTS
		wykład	ćwiczenia	konwers.	lab.	sem.	
II/4	stacjonarne		30				4
II/4	niestacjonarne		10				4

Efekty kształcenia i kompetencje	Dostarczenie wiedzy z zakresu obowiązującego w Polsce systemu pomocy społecznej, jej struktury organizacyjnej, zasad i możliwości jej finansowania, rodzajów świadczeń i usług na rzecz osób wymagających pomocy
Treści merytoryczne/ tematyka przedmiotu	System i struktura organizacyjna pomocy społecznej w Polsce, Jednostki organizacyjne pomocy społecznej w Polsce, Zadania pomocy społecznej, Świadczenia pomocy społecznej, Usługi opiekuńcze, Domy pomocy społecznej, Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie, Opieka nad rodziną i dzieckiem, Placówki opiekuńczo-wychowawcze, Problemy socjalne wybranych kategorii osób, programy społeczne, zasady konstruowania programów społecznych, pracownicy pomocy społecznej, pomoc społeczna w wybranych krajach europejskich, organizacje pozarządowe, finansowanie pomocy społecznej, rola Europejskiego Funduszu Społecznego
Słowa kluczowe	Pomoc społeczna, działanie społeczne, wsparcie społeczne, idea solidaryzmu społecznego, pracownik socjalny, kontrakt socjalny, zasiłki i usługi, nadzór i kontrola
Wymagania wstępne	Wiedza z zakresu antropologii życia społecznego, osobowości człowieka, komunikacji interpersonalnej, socjologii, teorii wychowania
Literatura podstawowa	<ol style="list-style-type: none"> [1] Głębicka K., (2002), Europejska przestrzeń socjalna. Zarys problematyki. Warszawa: WSP TWP. [2] Grewiński M., (2001), Europejski Fundusz Społeczny jako instrument integracji socjalnej Unii Europejskiej. Warszawa: WSP TWP. [3] Kaźmierczak T., Łuczyńska M., Wprowadzenie do pomocy społecznej. Wybrane zagadnienia, Katowice 1998. [4] Kotlarska-Michalska A. (red.), Obszary pracy socjalnej w teorii i praktyce, Poznań 2002. [5] Kwaśniewski J. (oprac.). Praca socjalna. Pomoc społeczna, Katowice 1998. [6] Rajkiewicz A., Supińska J., Księżopolski M.(red.), Polityka społeczna. Materiały do studiowania, Katowice 1998. [7] Sierpowska Iwona (red.), Pomoc społeczna. Przepisy z wprowadzeniem. Warszawa 2007. [8] Strategia polityki społecznej na lata 2007 – 2013. Dokument przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 13 września 2005 r. [9] Załuska M., Boczoń J., (red.) (1996), Organizacje pozarządowe w społeczeństwie obywatelskim. Warszawa: BPS.
Warunki zaliczenia	Obecność, praca kontrolna, opracowanie projektu programu pomocy w wybranym obszarze
Wykładowca	dr Helena Ochonczyńska, dr Marcin Szumigraj

Poradnictwo pedagogiczne

Kod przedmiotu: Typ przedmiotu: obowiązkowy Język wykładowy: j. polski

Rok studiów semestr	Typ studiów	Formy zajęć - liczba godzin					Punkty ECTS
		wykład	ćwiczenia	konwers.	lab.	sem.	
II/3	stacjonarne	15	30				7
II/3	niestacjonarne	6	10				7

Efekty kształcenia i kompetencje	- znajomość podstawowych zagadnień dotyczących poradnictwa pedagogicznego (wychowawczego, dydaktycznego, opiekuńczego) - umiejętność organizacji i prowadzenia prawidłowo rozumianej i właściwie organizowanej pracy w zakresie poradnictwa pedagogicznego
Treści merytoryczne/tematyka przedmiotu	- Rys historyczny, przedmiot, cele i zadania poradnictwa pedagogicznego - Proces postępowania poradniczego (doradca jako podmiot działania, porada, jej struktura treść i charakter, niektóre zasady działania poradniczego, metody pracy w poradnictwie) - Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w przedszkolu, szkole i innych placówkach (zasady udzielania i organizacji pomocy, formy pomocy organizowane w szkole i innych placówkach, zasady korzystania z poradni psychologiczno-pedagogicznej) - Poradnictwo dydaktyczno-opiekuńczo-wychowawcze (działalność profilaktyczno-prognostyczna, optymalizacyjna, zapobiegawcza, naprawcza). - System przygotowania uczniów do wyboru zawodu i szkoły - Kompetencje poradnicze nauczyciela –wychowawcy
Słowa kluczowe	Poradnictwo pedagogiczne, porada, kompetencje poradnicze, pomoc psychologiczno-pedagogiczna
Wymagania wstępne	znajomość podstaw psychologii rozwoju człowieka, procesów wychowania, socjalizacji, uwarunkowań związanych z rozwojem bio-psycho-fizycznym człowieka (dziecka)
Literatura podstawowa	[1] Brejnak W. (red.), <i>Poradnictwo wychowawczo-zawodowe</i> , Warszawa 1980. [2] Czerniawska O., <i>Poradnictwo jako wzmacnianie środowiska wychowawczego</i> , Warszawa 1977. [3] Guichard J., Huteau M., <i>Psychologia orientacji i poradnictwa zawodowego</i> , Kraków 2005. [4] Jundziłł I., <i>Rola zawodowa pedagoga szkolnego</i> , Warszawa 1980. [5] Kargulowa A., <i>O teorii i praktyce poradnictwa</i> , Warszawa 2004. [6] Pawłowska R., <i>Poradnictwo pedagogiczne</i> , Warszawa 1986.
Warunki zaliczenia	Obecność, aktywność na zajęciach, wykonanie pracy kontrolnej, zaliczenie kolokwium
Wykładowca	Dr Helena Ochonczenko

Seminarium magisterskie

Kod przedmiotu: Typ przedmiotu: obowiązkowy Język wykładowy: j. polski

Rok studiów semestr	Typ studiów	Formy zajęć - liczba godzin					Punkty ECTS
		wykład	ćwiczenia	konwers.	lab.	sem.	
I/II	stacjonarne			135			24
I/II	niestacjonarne			80			24

Efekty kształcenia i kompetencje	Znajomość struktury pracy naukowej. Umiejętność przygotowania narzędzia badawczego i przeprowadzenia badań; Umiejętność redagowania tekstu naukowego, umiejętność doboru literatury do podjętej problematyki; Umiejętność sporządzania przypisów i bibliografii.
Treści merytoryczne/tematyka przedmiotu	Ustalenie tematu pracy oraz celów badań. Analiza i prezentacja problemu w świetle dobranej literatury; Ochrona własności intelektualnej; Przeprowadzenie badań własnych; Opracowanie i interpretacja wyników badań. Przygotowanie tekstu naukowego;
Słowa kluczowe	Spis treści, cel i przedmiot badań, pojęcia naukowe - definicje, klasyfikacje, typologie, hipotezy, prawa nauki, generalizacje; przypisy (standard europejski i amerykański), bibliografia.
Wymagania wstępne	Znajomość metodologii badań pedagogicznych
Literatura podstawowa	Dostosowana do podejmowanej przez studentów problematyki prac dyplomowych
Warunki zaliczenia	Indywidualne ustalenia z osobami prowadzącymi przedmiot; zaliczenie ostatniego semestru po złożeniu pracy;
Wykładowca	Wykładowcy WPSiNoZ

Współczesne problemy opieki i wychowania

Kod przedmiotu: Typ przedmiotu: obowiązkowy Język wykładowy: j. polski

Rok studiów semestr	Typ studiów	Formy zajęć - liczba godzin					Punkty ECTS
		wykład	ćwiczenia	konwers.	lab.	sem.	
II/3	stacjonarne	15	30				7
II/3	niestacjonarne	6	10				7

Efekty kształcenia i kompetencje Znajomość współczesnych teoretycznych, metodycznych i praktycznych problemów opieki i wychowania w Polsce i na Świecie.

Treści merytoryczne/tematyka przedmiotu

Pojęcie oraz cele opieki i wychowania. Przypomnienie istoty oraz celów opieki i wychowania. Swoistości i zależności tych procesów. Podmiotowość w opiece i wychowaniu.

Współczesne tendencje zmian w opiece nad dzieckiem i rodziną w Polsce i Europie. Zasady pomocy, najważniejsze problemy: wspieranie rodziny zagrożonej dysfunkcją, rozwój form opieki dziennej w środowisku, promocja rodzinnych form opieki, zmniejszanie się liczby instytucji zastępujących rodzinę, modyfikacje w instytucjach, krótki pobyt poza rodziną, proces reintegracji, indywidualizacja wszelkich przedsięwzięć, profesjonalizacja w opiece i wychowaniu, planowanie stałości opieki, ewaluacja. Trudności związane z wdrażaniem reformy systemu opieki w Polsce.

Pomoc dziecku i rodzinie w środowisku lokalnym. Wspieranie rodziny w zreformowanym systemie opieki, koordynacja działań podmiotów udzielających wsparcia, programy wspierania rodziny w Polsce i w Europie, przykłady dobrej praktyki na świecie: Ośrodki Rodziny, Konferencje Grupy Rodzinnej

Specyficzne problemy organizacji procesu opieki i wychowania w placówkach opiekuńczo – wychowawczych. Trudności i bariery w działalności placówek socjalizacyjnych, interwencyjnych. Rola i pozycja wychowawcy. Modyfikacje i innowacje w opiece instytucjonalnej w Polsce i na świecie

Wspieranie samodzielności życiowej w opiece i wychowaniu. Proces dochodzenia do samodzielności życiowej wychowanków placówek opieki zastępczej. Dynamika rozwoju samodzielności dziecka. Rozwijanie samodzielności dziecka w rodzinie w różnych okresach rozwojowych. Problemy rozwoju samodzielności w opiece zastępczej. Trudności w usamodzielnianiu wychowanków i ich ograniczanie (formy i metody pracy w procesie usamodzielniania, indywidualny program usamodzielniania, grupy usamodzielnień, mieszkania chronione). Opieka następcza – wsparcie po uzyskaniu pełnoletności i opuszczeniu placówki

Problemy rodzicielstwa adopcyjnego i zastępczego w Polsce i na świecie. Kwalifikowanie i przygotowanie kandydatów do rodzicielstwa adopcyjnego i zastępczego, swoiste trudności w funkcjonowaniu rodzin, adopcje dzieci starszych i ze specjalnymi potrzebami, wsparcie udzielane rodzinom, zapobieganie niepowodzeniom adopcyjnym.

Społeczność lokalna. Elementy konstytuujące społeczność lokalną, rola więzi społecznej (w tym więzi sąsiedzkiej), sposoby i skutki aktywizacji społeczności lokalnej na rzecz efektywności opiekuńczo – wychowawczej. Działalność organizacji pozarządowych jako przejaw aktywności społeczności lokalnej.

Budowanie lokalnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną – stan aktualny i nowe perspektywy.

Sieci wsparcia społecznego. Pojęcia: wsparcie i oparcie w środowisku, typy i cele wsparcia, podmioty oparcia dla dzieci i dorosłych, „spirala życzliwości” S. Kawuli, znaczenie pierwotnej sieci wsparcia, umiejętności i techniki przydatne w pracy osoby udzielającej wsparcia, grupy wsparcia jako typowa grupa samopomocowa

Wsparcie rówieśnicze jako forma samopomocy młodzieży. Istota i rodzaje wsparcia rówieśniczego, ograniczenia i bariery wsparcia rówieśniczego, idea programu „Starszy Brat, Starsza Siostra”

Instytucje publiczne koordynujące opiekę i wychowanie dziecka. Rola Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego

Słowa

System opieki, wsparcie społeczne, wsparcie rodziny, opieka instytucjonalna, opieka rodzinna, wychowanie, opieka, środowisko lokalne, samodzielność życiowa,

kluczowe usamodzielnianie	
Wymagania wstępne	Znajomość teoretycznych podstaw opieki i wychowania oraz ich wzajemnych związków. Znajomość metodyki pracy opiekuńczo – wychowawczej
Literatura podstawowa	[1] Dąbrowski Z. (2006). Pedagogika opiekuńcza w zarysie. Olsztyn; Gajewska G. (2006). Pedagogika opiekuńcza. Elementy metodyki, Zielona Góra; Kawula S. (1999). Człowiek w relacjach socjopedagogicznych. Toruń; Gnitecki J. (2007). Wprowadzenie do pedagogiki ogólnej. Poznań; Raclaw – Markowska M. (2005). Pomoc dziecku i rodzinie w środowisku lokalnym. Debata o nowym systemie. Warszawa; [2] Radziejewicz – Winnicki A. (1999). Modernizacja niedostrzeganych obszarów rodzimej edukacji. Kraków; [3] Badora S., Marzec D. (2002) (red.). System opieki kompensacyjnej w Zjednoczonej Europie. Kraków; [4] Stelmaszuk Z.W. (1999) (red.). Współczesne kierunki w opiece nad dzieckiem. Warszawa; [5] Stelmaszuk Z.W. (1999) (red.). Zmiany w systemie opieki nad dziećmi i młodzieżą. Perspektywa Europejska. Katowice 2001. Artykuły z czasopisma „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze” z ostatnich 5 lat, zasoby Internetu.
Warunki zaliczenia	Warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest aktywne uczestnictwo w zajęciach i uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium oraz uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu pisemnego
Wykładowca	Dr Grażyna Gajewska

Współczesne tendencje w profilaktyce i resocjalizacji

Kod przedmiotu: _____ Typ przedmiotu: **obowiązkowy** Język wykładowy: **j. polski**

Rok studiów semestr	Typ studiów	Formy zajęć - liczba godzin					Punkty ECTS
		wykład	ćwiczenia	konwers.	lab.	sem.	
II/4	stacjonarne	15	30				7
II/4	niestacjonarne	6	10				7

Efekty kształcenia i kompetencje
W efekcie realizacji przedmiotu student posiada wiedzę na temat przemian zachodzących we współczesnej resocjalizacji i profilaktyce; będzie potrafił krytycznie odnieść się do rozwiązań resocjalizacyjnych realizowanych w przeszłości oraz obecnie, w wybranych krajach oraz w Polsce; będzie znał założenia i cele współczesnej resocjalizacji i profilaktyki, głównie w odniesieniu do dzieci i młodzieży. Będzie umiał dostrzegać działania profilaktyczne realizowane w środowisku oraz możliwość własnej aktywności w ich realizacji.

Treści merytoryczne/tematyka przedmiotu
Charakterystyka współczesnych systemów resocjalizacyjnych w krajach Unii Europejskiej i w Polsce. Kierunki rozwoju (i zmian) systemów resocjalizacyjnych. Krytyczna analiza polskiego systemu resocjalizacji instytucjonalnej. Resocjalizacja w środowisku otwartym. Współczesne środki i środki resocjalizacyjne w Polsce i wybranych krajach Unii Europejskiej a także Stanów Zjednoczonych i Kanady. Tendencje zmian w resocjalizacji nieletnich w Polsce w Europie oraz ich uwarunkowania. Charakterystyka wybranych instytucji penitencjarnych oraz działalności postpenitencjarnej. Przemiany w profilaktyce. Wyzwania współczesności w zakresie profilaktyki. Rola profilaktyki w neutralizowaniu zachowań społecznych.

Słowa kluczowe resocjalizacja w środowisku otwartym, probacja, działalność penitencjarna i post penitencjarna, profilaktyka społeczna

Wymagania wstępne wiedza z zakresu pedagogiki resocjalizacyjnej, niedostosowania społecznego i profilaktyki społecznej

Literatura podstawowa
[1] Albański L. (red.), Profilaktyka niedostosowania społecznego – teoria i praktyka, Jelenia Góra 2006
[2] Bałandynowicz A., Probacja. System sprawiedliwego karania. Kodeks, Warszawa 2002,
[3] Kalinowski M. Europejskie systemy resocjalizacji nieletnich, Warszawa, 1991.
[4] Pospiszyl K., Resocjalizacja. Teoretyczne podstawy oraz przykłady programów oddziaływań, Warszawa 1998
[5] Pytka L. Pedagogika resocjalizacyjna, Warszawa 2000.
[6] Szymańska J., Programy profilaktyczne. Podstawy profesjonalnej psychoprofilaktyki. CMPP-P, Warszawa 2002
[7] Urban B. Zachowania dewiacyjne młodzieży. Wyd. UJ, Kraków 2000.
[8] Węgliński A., Resocjalizacja nieletnich w warunkach wolności dozorowanej oraz izolacji zakładowej, Wyd. UMCS. Lublin 1993

Warunki zaliczenia egzamin pisemny bądź ustny (wyboru dokonuje student)

Wykładowca prof. UZ, dr hab. Grażyna Miłkowska

POMOC SPOŁECZNA

Ekonomika sfery socjalnej

Kod przedmiotu: Typ przedmiotu: obowiązkowy Język wykładowy: j. polski

Rok studiów semestr	Typ studiów	Formy zajęć - liczba godzin					Punkty ECTS
		wykład	ćwiczenia	konwers.	lab.	sem.	
	stacjonarne						
I/2	niestacjonarne		8				3

Efekty kształcenia i kompetencje	Analiza zagadnień z zakresu ekonomiki sfery społecznej. Diagnoza sytuacji społecznej w Polsce i w państwach Unii Europejskiej.
Treści merytoryczne/tematyka przedmiotu	Podstawowe typy gospodarki rynkowej uwzględniając zakres ingerencji państwa w realizację polityki społecznej: polityka liberalna oraz polityka socjaldemokratyczna (państwo opiekuńcze). Finansowanie sektora instytucji sfery społecznej w Polsce: podmiot sektora finansów publicznych, jednostka budżetowa, zakład budżetowy, subwencje ogólne, dotacje celowe, instrumenty finansowe (PEFRON), pozyskiwanie środków unijnych na rzecz rozwoju instytucji społecznych (zarządzanie cyklem projektu), programy unijne. System ubezpieczenia społecznego: charakterystyka ubezpieczeń społecznych, idea ubezpieczeń społecznych, zakres przedmiotowy i podmiotowy ubezpieczeń społecznych, przymus w ubezpieczeniach społecznych i jego krytyka, solidaryzm w ubezpieczeniach społecznych, infrastruktura systemu ubezpieczeń społecznych. Modele systemów ochrony zdrowia, czynniki warunkujące stan zdrowia, metody pomiaru i oceny stanu zdrowia, infrastruktura społeczna ochrony zdrowia (podmioty polityki zdrowotnej w Polsce). Perspektyw rozwoju sfery społecznej w Polsce: Strategia Polityki Społecznej 2007 – 2013, Narodowy Plan Rozwoju 2007 – 2013.
Słowa kluczowe	gospodarka rynkowa, zadania społeczne, infrastruktura społeczna, zabezpieczenie społeczne, bezrobocie, ochrona zdrowia
Wymagania wstępne	zaliczone przedmioty z zakresu podstaw ekonomii i socjologii
Literatura podstawowa	[1] Książepolski Mirosław (1999), Modele polityki społecznej, Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa [2] Golinowska Stanisława (2000), Polityka społeczna. Koncepcje – instytucje – koszty, Poltext, Warszawa [3] Golinowska Stanisława (1994), Polityka społeczna państwa w gospodarce rynkowej, PWN, Warszawa [4] Samorządowa polityka społeczna (2002), pod red. Aldony Frąckiewicz-Wronki, Elipsa, Warszawa [5] Grewiński Mirosław (1999), Europejski Fundusz Socjalny i implikacje dla Polski, w: Społeczne skutki integracji Polski z Unią Europejską pod red. Katarzyny Głębickiej, Dom Wydawniczy Elipsa, Warszawa [6] Jończyk Jan (2001), Prawo zabezpieczenia społecznego, Kantor Wydawniczy Zakamycze, Zakamycze [7] Pisz Dżdzisław, Zadania społeczne, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu, Wrocław [8] Pisz Dżdzisław (1998), Zabezpieczenia społeczne, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej, Wrocław [9] Golinowska Stanisława, Topińska Irena (2002), Pomoc społeczna – zmiany i warunki skutecznego działania, Centrum Analiz Społeczno-Ekonomicznych, Warszawa
Warunki zaliczenia	obecność na zajęciach, kolokwium
Wykładowca	dr Joanna Wyrwa

Instytucje pomocy społecznej

Kod przedmiotu: _____ Typ przedmiotu: obowiązkowy Język wykładowy: j. polski

Rok studiów semestr	Typ studiów	Formy zajęć - liczba godzin					Punkty ECTS
		wykład	ćwiczenia	konwers.	lab.	sem.	
	stacjonarne						
II/4	niestacjonarne		6				4

Efekty kształcenia i kompetencje	<p>Rozumienie roli samorządu terytorialnego w Polsce i krajach Unii Europejskiej; rozumienie różnic w podejściu do samorządu w federacji i w państwie unitarnym; rozumienie kompetencji samorządu terytorialnego; rozumienie umiejscowienia instytucji pomocy społecznej w strukturach samorządu terytorialnego.</p> <p>Nabycie umiejętności rozróżniania zadań realizowanych na poszczególnych szczeblach organizacyjnych pomocy społecznej w Polsce; kompetentne kierowanie spraw klientów do właściwych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej</p>
Treści merytoryczne/tematyka przedmiotu	<p>Polski system pomocy społecznej i zasady jej udzielania; instytucja pomocy społecznej i jej aksjologiczne podstawy; jednostki organizacyjne pomocy społecznej na poszczególnych szczeblach: rządowym i samorządowym oraz gminnym;</p> <p>Umiejscowienie pomocy społecznej w strukturach polityki społecznej państwa; wybrane modele polityki społecznej (R.Titmussa, N.Furnissa i D.Tilton, G.Esping-Andersena); istota samorządu terytorialnego; struktura administracyjna – jednostki samorządu terytorialnego; Zasada subsydiarności. Model federalny a model unitarny; wybrane aspekty funkcjonowania pomocy społecznej w krajach rozwiniętych w ujęciu porównawczym.</p>
Słowa kluczowe	<p>Pomoc uniwersalna i adresowana; koncepcja instytucjonalna i rezydualna pomocy; model marginalny, motywacyjny, instytucjonalno-redystrybucyjny; reżimy liberalne, konserwatywno-korporacyjne, socjaldemokratyczne; wydatki publiczne, środki na realizację polityki społecznej</p>
Wymagania wstępne	<p>Znajomość ustawodawstwa o samorządzie terytorialnym i pomocy społecznej; organizacji pomocy społecznej w Polsce po roku 1999</p>
Literatura podstawowa	<p>[1] Auleytner J., Głębińska K., (2000), Polityka społeczna pomiędzy opiekuńczością a pomocniczością, Warszawa.</p> <p>[2] Frąckiewicz L. (red). (2000), Polityka społeczna. Zarys wykładu wybranych problemów, Katowice.</p> <p>[3] Głębińska K., (2001), Polityka społeczna w Unii Europejskiej. Aspekty aksjologiczne i empiryczne, Warszawa.</p> <p>[4] Golinowska S., Kopińska I., (2002), Pomoc społeczna – zmiany i warunki skutecznego działania, Warszawa.</p> <p>[5] Kańduła S., (2002), Samodzielność finansowa samorządu gminy po 1983 roku, Poznań.</p> <p>[6] Książkowski M., (1999), Polityka społeczna. Wybrane problemy porównań międzynarodowych, Katowice.</p> <p>[7] Kurzynowski A. (red.), (2002), Polityka społeczna, Warszawa.</p>
Warunki zaliczenia	Zaliczenie z oceną
Wykładowca	ZPS

Podstawy gerontologii

Kod przedmiotu: _____ Typ przedmiotu: obowiązkowy Język wykładowy: j. polski

Rok studiów semestr	Typ studiów	Formy zajęć - liczba godzin					Punkty ECTS
		wykład	ćwiczenia	konwers.	lab.	sem.	
	stacjonarne						
II/3	niestacjonarne	6	6				6

Efekty kształcenia i kompetencje	Świadomość problematyki dotyczącej sytuacji bio-psycho-społecznej ludzi starzejących się.
Treści merytoryczne/tematyka przedmiotu	Starzenie się społeczeństw – przyczyny, skutki demograficzne i społeczne Biologiczne i społeczne starzenie się człowieka Problematyka psychologicznego starzenia się jednostki Krytyczne wydarzenia życiowe w okresie starzenia się – problem depresji Sytuacja starzejącego się człowieka – system opieki i pomocy ludziom starym w Polsce Czynniki warunkujące jakość życia w okresie starości Aktywność i aktywizacja ludzi w okresie późnej dorosłości Interakcyjny model wspomagania ludzi w okresie starzenia się Problematyka śmierci i umierania
Słowa kluczowe	Starzenie się społeczeństw, deterioracja organizmu, straty starości, jakość życia w starości
Wymagania wstępne	Podstawowe wiadomości w zakresie psychologii ogólnej, psychologii rozwoju człowieka w ciągu życia, makro i mikrostruktur społecznych, fizjologii organizmu
Literatura podstawowa	[8] Susułowska, M. (1989). Psychologia starzenia się i starości. Warszawa: PWN – [9] Zych, A. (1999). Człowiek wobec starości. Szkice z gerontologii społecznej. Katowice: BPS [10] Straś- Romanowska, M. (2000). Paradoxy rozwoju człowieka w drugiej połowie życia a psychoprofilaktyka starości. W: Kaja, B.(red). Wspomaganie rozwoju. Psychostymulacja i psychokoreksja. Bydgoszcz:WSP [11] rembowski, J. (1984). Psychologiczne problemy starzenia się człowieka. Warszawa: PWN
Warunki zaliczenia	Praca końcowa
Wykładowca	Dr Dorota Niewiedział

Podstawy psychiatrii

Kod przedmiotu: Typ przedmiotu: obowiązkowy Język wykładowy: j. polski

Rok studiów semestr	Typ studiów	Formy zajęć - liczba godzin					Punkty ECTS
		wykład	ćwiczenia	konwers.	lab.	sem.	
	stacjonarne						
I/1	niestacjonarne	5	5				4

Efekty kształcenia i kompetencje	Nabycie podstawowej wiedzy z zakresu psychopatologii Wiedza dotycząca najczęściej występujących problemów psychicznych Zagadnienia psychiatrii środowiskowej i higieny psychicznej Społeczne zjawiska towarzyszące zaburzeniom psychicznym Podstawowa wiedza dotycząca profilaktyki i leczenia zaburzeń psychicznych Rola pracownika socjalnego
Treści merytoryczne/ tematyka przedmiotu	SCHIZOFRENIA DEPRESJA ZABURZENIA ADAPTACYJNE NERWICE, ZABURZENIA OSOBOWOŚCI STANY LĘKOWE UPOŚLEDZENIE UMYSŁOWE UZALEŻNIENIA PSYCHIATRIA ŚRODOWISKOWA I HIGIENA PSYCHICZNA
Słowa kluczowe	Psychiatra, psychopatologia, zaburzenia psychiczne – profilaktyka i leczenie
Wymagania wstępne	Zainteresowanie przedmiotem, uruchomienie zasobów poznawczych
Literatura podstawowa	[1] R. Kościelak – Funkcjonowanie psychospołeczne osób niepełnosprawnych umysłowo- WSiP Warszawa 1996 [2] Słownik psychologii(J. Siuta red) Wyd. Zielona Sowa Kraków 2005 [3] M.Jarosz (red) Podstawy psychiatrii PZWL 1988 [4] R. Goldman S. Scott Psychiatria dzieci i młodzieży Urban & Partner .Wrocław 2003 [5] K. Horney – „Nerwica a rozwój człowieka „ PIW Warszawa 1980 [6] M. Jarema, T. Szafrński – Lęki i depresje w praktyce lekarza rodzinnego- Warszawa 2004
Warunki zaliczenia	Zaliczenie z oceną
Wykładowca	Dr n. med. Wojciech Kołodziej

Podstawy socjoterapii

Kod przedmiotu: Typ przedmiotu: obowiązkowy Język wykładowy: j. polski

Rok studiów semestr	Typ studiów	Formy zajęć - liczba godzin					Punkty ECTS
		wykład	ćwiczenia	konwers.	lab.	sem.	
	stacjonarne						
II/4	niestacjonarne	5	5				5

Efekty kształcenia i kompetencje	Zapoznanie ze specyfiką pracy socjoterapeutycznej w różnych środowiskach; kształtowanie podstawowych umiejętności organizowania i prowadzenia grupy socjoterapeutycznej;
Treści merytoryczne/tematyka przedmiotu	Socjoterapia jako forma pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Struktura i dynamika zajęć socjoterapeutycznych. Proces grupowy i techniki pracy z grupą. Kontakt terapeutyczny w socjoterapii. Socjoterapia w pracy socjalnej i pomocy społecznej. Wybrane programy i scenariusze zajęć socjoterapeutycznych.
Słowa kluczowe	Socjoterapia, proces grupowy, dynamika grupy, komunikacja
Wymagania wstępne	Trening interpersonalny, psychologia rozwojowa
Literatura podstawowa	[1] Sawicka K. (red.). Podstawy socjoterapii, Warszawa 1999 [2] Jagiełła J., Socjoterapia w szkole, Kraków 2007 [3] H. Bernard, K. MacKenzy, Podstawy terapii grupowej, Gdańsk 2001
Warunki zaliczenia	Aktywny udział w zajęciach, egzamin pisemny
Wykładowca	Dr Elżbieta Lipowicz

Prawo rodzinne i opiekuńcze

Kod przedmiotu: Typ przedmiotu: obowiązkowy Język wykładowy: j. polski

Rok studiów semestr	Typ studiów	Formy zajęć - liczba godzin					Punkty ECTS
		wykład	ćwiczenia	konwers.	lab.	sem.	
	stacjonarne						
I/2	niestacjonarne		6				1

Efekty kształcenia i kompetencje	Zapoznanie się z podstawowymi zagadnieniami prawa rodzinnego i opiekuńczego.
Treści merytoryczne/ tematyka przedmiotu	1) Właściwość sądów rodzinnych: postępowanie cywilne, tryb procesowy i nieprocesowy, pisma procesowe i ich elementy. 2) Źródła prawa rodzinnego. Kodeks rodzinny i opiekuńczy, ustawy i umowy międzynarodowe zawierające normy prawa rodzinnego. 3) Małżeństwo: zawarcie i sposoby ustania; przeszkody małżeńskie; ochrona trwałości związku; struktura majątkowa związku małżeńskiego; separacja. 4) Majątkowe i niemajątkowe stosunki pomiędzy rodzicami i dziećmi. Pochodzenie dziecka. 5) Obowiązek alimentacyjny. 6) Władza rodzicielska i formy ingerencji w jej wykonywanie. 7) Przystosowanie: funkcje i rodzaje. Inne formy zastępczej pieczy rodzinnej nad małoletnim. 8) Międzynarodowe konwencje: o przysposobieniu, o prawach dziecka, o cywilnych aspektach uprowadzenia dziecka za granicę. 9) Wykonywanie orzeczeń sądu rodzinnego i nieletnich. 10) Instytucje opieki i kurateli. 11) Rola pomocy społecznej w instytucjach prawa rodzinnego i opiekuńczego.
Słowa kluczowe	- prawo, małżeństwo, rodzina, władza rodzicielska, separacja, przysposobienie
Wymagania wstępne	Wiedza z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego.
Literatura podstawowa	[1] Kodeks rodzinny i opiekuńczy. [2] „Prawna ochrona rodziny” W. Andrzejewski; Wyd. WSiP [3] Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich. [4] Kodeks cywilny. [5] Kodeks postępowania cywilnego.
Warunki zaliczenia	Pozytywna ocena z kolokwium
Wykładowca	mgr Katarzyna Kijowska

Prawodawstwo opiekuńczo – wychowawcze

Kod przedmiotu: _____ Typ przedmiotu: obowiązkowy Język wykładowy: j. polski

Rok studiów semestr	Typ studiów	Formy zajęć - liczba godzin					Punkty ECTS
		wykład	ćwiczenia	konwers.	lab.	sem.	
	stacjonarne						
II/3	niestacjonarne		6				4

Efekty kształcenia i kompetencje	Zapoznanie się z podstawowymi zagadnieniami prawodawstwa.
Treści merytoryczne/ tematyka przedmiotu	<p>1) Podstawowe pojęcia prawoznawstwa. Rodzaje norm prawnych.</p> <p>2) Właściwość sądów rodzinnych. Postępowanie cywilne, tryb procesowy i nieprocesowy. Pisma procesowe i ich elementy.</p> <p>3) Źródła prawa rodzinnego. Kodeks rodzinny i opiekuńczy, ustawy i umowy międzynarodowe zawierające normy prawa rodzinnego.</p> <p>4) Małżeństwo – jego zawarcie i sposoby ustania. Ochrona trwałości związku i przeszkody małżeńskie. Struktura majątkowa związku małżeńskiego. Separacja.</p> <p>5) Majątkowe i niemajątkowe stosunki pomiędzy rodzicami i dziećmi. Władza rodzicielska i formy ingerencji w jej wykonywanie. Pochodzenie dziecka. Obowiązek alimentacyjny.</p> <p>6) Przyniesienie: jego funkcja i rodzaje. Inne formy zastępczej pieczy rodzinnej nad małoletnim. Międzynarodowe konwencje: o przysposobieniu, o prawach dziecka, o cywilnych aspektach uprowadzenia dziecka za granicę.</p> <p>7) Instytucje opieki i kurateli. Rola pomocy społecznej w instytucjach prawa rodzinnego i opiekuńczego.</p> <p>8) Wykonywanie orzeczeń sądu rodzinnego i nieletnich.</p>
Słowa kluczowe	<ul style="list-style-type: none"> - prawo - norma prawna - przepis prawny - wykładnia prawa - małżeństwo - separacja - przysposobienie
Wymagania wstępne	Wiedza z zakresu prawodawstwa.
Literatura podstawowa	<p>Kodeks rodzinny i opiekuńczy.</p> <p>„Prawna ochrona rodziny” W. Andrzejewski; Wyd. WSiP</p> <p>Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich.</p> <p>Kodeks cywilny.</p> <p>Kodeks postępowania cywilnego.</p>
Warunki zaliczenia	Pozytywna ocena z kolokwium.
Wykładowca	mgr Katarzyna Kijowska

Profilaktyka społeczna

Kod przedmiotu: Typ przedmiotu: obowiązkowy Język wykładowy: j. polski

Rok studiów semestr	Typ studiów	Formy zajęć - liczba godzin					Punkty ECTS
		wykład	ćwiczenia	konwers.	lab.	sem.	
	stacjonarne						
I/2	niestacjonarne		6				3

Efekty kształcenia i kompetencje	Dostarczenie podstawowej wiedzy z obszaru zjawisk społecznych, potrzeb z zakresu opieki i kompensacji społecznej, przeciwdziałania zjawiskom patologicznym i dewiacyjnym, niedostosowaniu społecznemu i innym. Umiejętność stworzenia programu/ projektu z zakresu profilaktyki społecznej
Treści merytoryczne/ tematyka przedmiotu	Typy i rodzaje profilaktyki, zakres oddziaływań profilaktyki społecznej, instytucje zajmujące się profilaktyką społeczną; norma i patologia; czynniki ryzyka i czynniki chroniące; główne problemy p.s.: uzależnienie, przemoc, przestępczość, agresja i nietolerancja, ubóstwo, bezrobocie, bezdomność, wykluczenie społeczne; uległość, konformizm i emancypacja w życiu społecznym;
Słowa kluczowe	Profilaktyka, zapobieganie, zjawiska społeczne, opieka, kompensacja, patologia, dewiacja, niedostosowanie, wykluczenie
Wymagania wstępne	Zaliczenie z przedmiotu pedagogika społeczna
Literatura podstawowa	<ol style="list-style-type: none"> [1] Kwaśniewski Jerzy red., Profilaktyka społeczna i resocjalizacja [2] Moczydłowska Joanna, Pelszyńska Izabela, profilaktyka w szkole dla młodzieży niedostosowanej społecznie, [3] Urban Bronisław zachowanie dewiacyjne młodzieży w interakcjach rówieśniczych [4] Pufal-Struzik Irena red., agresja dzieci i młodzieży. Uwarunkowania indywidualne, rodzinne i szkolne [5] Libiszowska-Żółtkowska Maria, ostrowska Krystyna, Agresja w szkole diagnoza i profilaktyka [6] Palmer Emma J., Hollin Clive R., Browne Deborah, Przystępczość wśród młodzieży. Rozpoznanie zjawiska, diagnozowanie i profilaktyka [7] Łakomski Marian, Pomóż Uzależnionym! Poradnik dla nauczycieli i wychowawców [8] Brańska Zofia : Przemoc w rodzinie wobec dziecka jako czynnik społeczno-pedagogicznego nieprzystosowania uczniów. [9] Ciągłość i zmiana w obszarze profilaktyki społecznej i resocjalizacji. red. Dorota Rybczyńska. - Kraków : Oficyna Wydaw. "Impuls", 2003 [10] Clarke David : Zachowanie prospołeczne i antyspołeczne / przeł. Milena Bianga. - Gdańsk : GWP, 2005 [11] DEWIACJE Wśród Młodzieży : Uwarunkowania i profilaktyka / red. Bronisław Urban. - Kraków : WUJ, 2001 [12] Zjawiskowe formy patologii społecznych oraz profilaktyka i resocjalizacja młodzieży / red. Teresa Sołtysiak, Jolanta Sudar-Malukiewicz [13] Miłkowska-Olejniczak Grażyna : Niedostosowanie społeczne uczniów gimnazjum jako problem współczesnej szkoły : (na przykładzie wybranych placówek). - Bibliogr. // Edukacja. - 2003, nr 4
Warunki zaliczenia	Zaliczenie z oceną, kolokwium, projekt profilaktyczny
Wykładowca	dr Ewa Szumigraj

Seminarium magisterskie

Kod przedmiotu: Typ przedmiotu: obowiązkowy Język wykładowy: j. polski

Rok studiów semestr	Typ studiów	Formy zajęć - liczba godzin					Punkty ECTS
		wykład	ćwiczenia	konwers.	lab.	sem.	
	stacjonarne						
I/II	niestacjonarne			80			20

Efekty kształcenia i kompetencje	Znajomość struktury pracy naukowej. Umiejętność przygotowania narzędzia badawczego i przeprowadzenia badań; Umiejętność redagowania tekstu naukowego, umiejętność doboru literatury do podjętej problematyki; Umiejętność sporządzania przypisów i bibliografii.
Treści merytoryczne/tematyka przedmiotu	Ustalenie tematu pracy oraz celów badań. Analiza i prezentacja problemu w świetle dobranej literatury; Przeprowadzenie badań własnych; Opracowanie i interpretacja wyników badań. Przygotowanie tekstu naukowego; Poszanowanie własności intelektualnej.
Słowa kluczowe	Spis treści, cel i przedmiot badań, pojęcia naukowe - definicje, klasyfikacje, typologie, hipotezy, prawa nauki, generalizacje; przypisy (standard europejski i amerykański), bibliografia.
Wymagania wstępne	Znajomość metodologii badań pedagogicznych
Literatura podstawowa	Dostosowana do podejmowanej przez studentów problematyki prac dyplomowych
Warunki zaliczenia	Indywidualne ustalenia z osobami prowadzącymi przedmiot; zaliczenie ostatniego semestru po złożeniu pracy;
Wykładowca	Wykładowcy WPSiNoZ

Socjologia społeczności terytorialnej

Kod przedmiotu: Typ przedmiotu: obowiązkowy Język wykładowy: j. polski

Rok studiów semestr	Typ studiów	Formy zajęć - liczba godzin					Punkty ECTS
		wykład	ćwiczenia	konwers.	lab.	sem.	
	stacjonarne						
II/4	niestacjonarne		6				4

Efekty kształcenia i kompetencje	Podstawowa znajomość: Umiejętność wyodrębnienia i uzasadnienia specyficznych problemów socjologicznych miast i wsi. Wiedza z zakresu podstawowych zagadnień socjologii miast i wsi. Umiejętność formułowania przewidywalnych kierunków rozwoju obszarów miejskich i wiejskich oraz społeczności lokalnych
Treści merytoryczne/ tematyka przedmiotu	Podstawowe zagadnienia społeczne występujące w obrębie społeczności lokalnych, na obszarach miejskich i wiejskich. Obserwacja i analiza ogólnych projektów rozwoju miejskiego i wiejskiego. Dynamika przemian zachodzących w dziedzinie socjologicznej zajmującej się problematyką zbiorowości terytorialnych.
Słowa kluczowe	Zbiorowość terytorialna, społeczność lokalna, miasto, wieś, rozwój społeczny, region, regionalizacja, globalizacja, glokalizacja, lkalizacja
Wymagania wstępne	Podstawowa znajomość ogólnych zagadnień socjologii i metod socjologicznych
Literatura podstawowa	[1] BUKRABA-RYLSKA I. Socjologia wsi polskiej, Warszawa 2008 [2] GORLACH K., Socjologia obszarów wiejskich. Problemy i perspektywy, Warszawa 2004 [3] JAŁOWIECKI B, ŁUKOWSKI W., Społeczności lokalne. Teraźniejszość i przyszłość, Warszawa 2006 [4] JAŁOWIECKI B, SZCZEPAŃSKI M. S., Miasto i przestrzeń w perspektywie socjologicznej, Warszawa 2006 [5] JAŁOWIECKI B. (red.), Współczesne problemy rozwoju regionalnego, Warszawa 1995 [6] JAŁOWIECKI B., Globalny świat metropolii, Warszawa 2007 [7] MALIKOWSKI M., SOLECKI S., (red.), Socjologia miasta. Wybór tekstów, Rzeszów 2001 [8] SZLACHTA B. (red.), Słownik społeczny, Kraków 2004 [9] TUROWSKI J., Socjologia wsi i rolnictwa, (wyd. II poszerzone), Lublin 1995 [10] UNDP, Raport o rozwoju społecznym. Polska 2000. Rozwój obszarów wiejskich, Warszawa 2000
Warunki zaliczenia	Przygotowanie do egzaminu na podstawie zapoznania się z podstawową literaturą i z treścią wykładów
Wykładowca	Dr. Paweł Prüfer

Systemy pomocy społecznej na świecie

Kod przedmiotu: Typ przedmiotu: obowiązkowy Język wykładowy: j. polski

Rok studiów semestr	Typ studiów	Formy zajęć - liczba godzin					Punkty ECTS
		wykład	ćwiczenia	konwers.	lab.	sem.	
	stacjonarne						
II/3	niestacjonarne	5	5				5

Efekty kształcenia i kompetencje	Poznanie genezy oraz tradycji i rozwoju pomocy społecznej w świetle różnych uwarunkowań kulturowych. Nabycie umiejętności wykorzystania doświadczeń pomocy społecznej innych państw we własnej praktyce pomocowej.
Treści merytoryczne/ tematyka przedmiotu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pomoc społeczna w ujęciu systemowym. 2. Pomoc społeczna w wybranych krajach UE 3. System pomocy społecznej w USA 4. Słabości pomocy społecznej w ujęciu systemowym
Słowa kluczowe	System, system pomocy społecznej, pomoc społeczna
Wymagania wstępne	Znajomość podstawowych problemów .pedagogiki społecznej . Elementarna znajomość polityki społecznej.
Literatura podstawowa	<p>[1] Grewiński M, Malinowski K. (1999), Europejski fundusz socjalny i rynek pracy w Unii Europejskiej, Warszawa</p> <p>[2] Szmągalski J. (1996), Teoria pracy socjalnej a ideologia i polityka społeczna. Przykład amerykański, Warszawa</p>
Warunki zaliczenia	Pozytywny wynik testu końcowego
Wykładowca	

Teoria i praktyka poradnictwa zawodowego

Kod przedmiotu: _____ Typ przedmiotu: obowiązkowy Język wykładowy: j. polski

Rok studiów semestr	Typ studiów	Formy zajęć - liczba godzin					Punkty ECTS
		wykład	ćwiczenia	konwers.	lab.	sem.	
	stacjonarne						
I/2	niestacjonarne	5	5				5

Efekty kształcenia i kompetencje	Zapoznanie studenta z podstawami teoretycznymi poradnictwa kariery, organizacją i praktyką poradnictwa zawodowego w Polsce
Treści merytoryczne/tematyka przedmiotu	Aktualne podstawy prawne poradnictwa kariery w Polsce, Frank Parsons i koncepcja trzech etapów. Teorie cechy i czynnika, Psychoanaliza i jej wpływ na poradnictwo kariery. Koncepcja Edwarda Bordina, Wpływy psychologii rozwojowej na poradnictwo kariery- koncepcja Donalda Supera, Teorie poznawcze- orientacja dynamiczna w poradnictwie kariery- podejście oparte na dylematach, wykorzystanie teorii chaosu w karierze, teoria „przypadków” Johna Krumboltza, Podejście narracyjne w poradnictwie kariery. Konstruowanie kariery Jeana Guicharda, Orientacja holistyczna w poradnictwie kariery. Koncepcja „ <i>creating the work you love</i> ” Ricka Jarow, “Akcja ja” Joanny Zugmann i Wenera Lanthalera, Koncepcje socjologiczne w poradnictwie kariery, Poradnictwo grupowe. Metoda edukacyjna, kurs inspiracji, Techniki autodiagnostyczne, Bilans Kompetencji, Indywidualny Plan Działania, Rola informacji zawodowej.
Słowa kluczowe	kariery, zawód, poradnictwo zawodowe, doradztwo zawodowe, poradnictwo kariery, doradztwo kariery, orientacja zawodowa, orientacja narracyjna, orientacja dynamiczna, orientacja holistyczna
Wymagania wstępne	Poradownictwo, psychologia ogólna, psychologia rozwojowa, socjologia ogólna
Literatura podstawowa	[1] Bańka A., (2007), Psychologiczne doradztwo karier. Poznań: Print-B. [2] Guichard J., Huteau M., (2005), Psychologia orientacji i poradnictwa zawodowego. Oficyna Wydawnicza Impuls: Kraków. [3] Paszkowska-Rogacz A. (2003), Psychologiczne podstawy wyboru zawodu. Przegląd koncepcji teoretycznych. Warszawa: Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Ustawicznej. [4] Wołk Z., (2006)., Poradnictwo zawodowe w edukacji młodzieży. Zielona Góra: Uniwersytet Zielonogórski: [5] Herr E. L., Cramer S. H. (2001), Planowanie kariery zawodowej. Warszawa: Centrum Metodyczne Informacji i Poradnictwa Zawodowego, Krajowy Urząd Pracy
Warunki zaliczenia	Zaliczenie z oceną, kolokwium
Wykładowca	dr Marcin Szumigraj

Teoria i praktyka pracy socjalnej

Kod przedmiotu: _____ Typ przedmiotu: obowiązkowy Język wykładowy: j. polski

Rok studiów semestr	Typ studiów	Formy zajęć - liczba godzin					Punkty ECTS
		wykład	ćwiczenia	konwers.	lab.	sem.	
	stacjonarne						
II/3	niestacjonarne	6	10				6

Efekty kształcenia i kompetencje
 Wiedza i umiejętności w zakresie: formułowania diagnozy socjalnej i projektowania działań pomocowych, planowania i przeprowadzania wywiadów środowiskowych, stosowania w praktyce metod i technik pracy socjalnej, negocjowania i rozwiązywania konfliktów.

Treści merytoryczne/tematyka przedmiotu
 Proces postępowania metodycznego w pracy socjalnej. Klasykne metody pracy socjalnej –geneza i rozwój. Podstawy diagnozowania w pracy socjalnej (cele, funkcje, przegląd technik i narzędzi, techniki graficzne, diagnostyka rodziny problemowej, małej grupy społecznej, społeczności lokalnej; struktura orzeczenia diagnostycznego. metodyczne aspekty projektowania działań socjalnych, struktura projektu socjalnego, zastosowanie projektów socjalnych w praktyce). Kontrakt i negocjacje w pracy socjalnej. Doskonalenie umiejętności metodą warsztatową z zastosowaniem symulacji, dramy, analizy przypadków.

Słowa kluczowe
 Działanie socjalne, metody pracy socjalnej, diagnoza socjalna, projekt socjalny, ewaluacja i ocena, wywiad środowiskowy, kontrakt, negocjowanie

Wymagania wstępne
 Teoretyczne podstawy pracy socjalnej, cele pracy socjalnej z różnymi grupami społecznymi, diagnostyka pedagogiczna

- Literatura podstawowa**
- [1] Egan G., Kompetentne pomaganie, Poznań 2002
 - [2] Jarosz E., Wysocka E., Diagnostyka psychopedagogiczna, Warszawa 2006
 - [3] Nocuń A., Szmagalski J., Podstawowe umiejętności w pracy socjalnej i ich kształcenie, Warszawa 1995
 - [4] Praca socjalna ze społecznościami lokalnymi, praca zb. pod red. W. Bloka i P. Czekanowskiego, Gdańsk-Leeuwarden, 2001
 - [5] Robertis Ch., Metodyka działania w pracy socjalnej, Warszawa 1996
 - [6] Robertis Ch., Pascal H., Postępowanie metodyczne w pracy z grupami i społecznościami, Warszawa 1997.

Warunki zaliczenia
 Aktywne udział w zajęciach, przygotowanie dwóch prac pisemnych, pozytywna ocena z kolokwium pisemnego

Wykładowca Dr Elżbieta Lipowicz

RESOCJALIZACJA Z PORADNICTWEM SPECJALISTYCZNYM

Kryminologia z elementami kryminalistyki

Kod przedmiotu: _____ Typ przedmiotu: obowiązkowy Język wykładowy: j. polski

Rok studiów semestr	Typ studiów	Formy zajęć - liczba godzin					Punkty ECTS
		wykład	ćwiczenia	konwers.	lab.	sem.	
II/4	stacjonarne	15	15				7
II/4	niestacjonarne	7	7				7

Efekty kształcenia i kompetencje	Umiejętności i kompetencje w zakresie: Definiowania kryminologii jako dyscypliny nauki, usytuowanie w systemie nauk. Rozpoznawanie poszczególnych działów kryminologii. Charakterystyka podstawowych paradygmatów w kryminologii wraz z czołowymi prekursorami. Zdolność wskazania interdyscyplinarnego charakteru kryminologii. Zdolność interpretacji zjawiska społecznego jakim jest przestępczość w odróżnieniu od normy prawnej jaką jest przestępstwo. Umiejętność rozpoznawania poszczególnych kategorii przestępców. Rola ofiary w zamachach przestępczych. Umiejętność prognozowania kryminologicznego. Zdolność interpretacji zjawisk kryminogennych
Treści merytoryczne/ tematyka przedmiotu	Teorie biopsychologiczne przyczyn przestępczości. Teorie socjologiczne przyczyn przestępczości. Teorie mieszane. Charakterystyka przestępczości i sprawców przestępstw w Polsce. Przestępczość pospolita, gospodarcza, zorganizowana i mafijna. Przestępczość nieletnich. Przestępczość zawodowa. Problem powrotu do przestępstwa, recydywa, przestępca wielokrotny, wędrowny. Charakterystyka przestępczości z użyciem przemocy w Polsce. „Kariera” przestępcza. Wiktymologia, czyli wybrane elementy nauki o ofierze przestępstwa. Relacje: ofiara – sprawca, przestępczość w rodzinie. Zjawiska związane ze strachem przed przestępstwem. Medialny obraz przestępczości, „handel strachem”. Syndrom i potencjał przestępczości. Elementy prognozy kryminologicznej. Struktura przestępczości: przestępczość rzeczywista, ujawniona, stwierdzona i osądzona – wzajemne relacje i interpretacje. Zjawisko ciemnej liczby przestępstw i jego przyczyny. Terroryzm we współczesnym świecie i terror kryminalny. Wybrane zjawiska o potencjale kryminogennym: narkomania, alkoholizm, prostytutka. Problem kary w ujęciu prawnym i kryminologicznym. Kryminologiczna interpretacja statystyk kryminalnych. Elementy funkcjonowania subkultury przestępczej: grypsera, hierarchia w strukturach przestępczych.
Słowa kluczowe	Kryminologia, symptomatologia kryminalna, wiktymologia, recydywa, ciemna liczba przestępstw, przestępczość rzeczywista, stwierdzona, ujawniona, osądzona, Syndrom przestępczości
Wymagania wstępne	Podstawy socjologii i psychologii
Literatura podstawowa	[1] Błachut J., A. Gaberle, K. Krajewski, <i>Kryminologia</i> , Gdańsk 1999 [2] Hołyst B., <i>Kryminologia</i> , Warszawa, 1999 [3] Falandyś L., <i>W kręgu kryminologii radykalnej</i> , Warszawa 1986 [4] Rau Z., <i>Przestępczość zorganizowana w Polsce i jej zwalczanie</i> , Kraków 2002 [5] A. Siemaszko: <i>Granice Tolerancji. O teoriach zachowań dewiantnych</i> . Warszawa 1993. [6] A. Siemaszko, B. Gruszczyńska, M. Marczewski. <i>Atlas przestępczości w Polsce 3</i> Warszawa 2003.
Warunki zaliczenia	Udział w ćwiczeniach, pisemne zaliczenie przedmiotu na koniec semestru
Wykładowca	Dr Zbigniew Bartkowiak, mgr Ernest Magda

Metodyka pracy terapeutyczno - wychowawczej z rodziną

Kod przedmiotu: _____ Typ przedmiotu: obowiązkowy Język wykładowy: j. polski

Rok studiów semestr	Typ studiów	Formy zajęć - liczba godzin					Punkty ECTS
		wykład	ćwiczenia	konwers.	lab.	sem.	
II/3	stacjonarne			15			2
II/3	niestacjonarne			6			2

Efekty kształcenia i kompetencje	Przygotowanie do pracy z rodziną
Treści merytoryczne/ tematyka przedmiotu	Pojęcie rodziny. Teorie analizy jej funkcjonowania. Zachowanie człowieka a funkcjonowanie rodziny. Typologizacja rodzin. Terapia rodzin
Słowa kluczowe	Rodzina, rodzina dysfunkcyjna, terapia, wychowanie
Wymagania wstępne	Podstawowa wiedza z pedagogiki, psychologii ogólnej i rozwojowej
Literatura podstawowa	<p>[1] Badura – Madej W., Dobrzyńska – Mesterhazy A., (2000), Przemoc w rodzinie, Kraków, Wyd. Uniwersytetu Jagiellońskiego</p> <p>[2] Kaja B. (</p> <p>[3] Kawula S., Brągiel J., JankeA., (1998), Pedagogika rodziny, Toruń, Wyd. Marszałek.</p> <p>[4] Plopa M., (2005), Więzy w małżeństwie i rodzinie, Kraków, Impuls.</p> <p>[5] Plopa M., (2006), Psychologia rodziny, Kraków, Impuls.</p> <p>[6] Dąbrowski, Z. (1994/1995). Pedagogika opiekuńcza w zarysie.</p> <p>[7] Kelm, A. (2000). Węzłowe problemy pedagogiki opiekuńczej</p> <p>[8] Lutomski, G. (1994) (red.). Uczyć inaczej.</p> <p>[9] Brzezińska, A., Appelt, K. (2000). Tożsamość zawodowa psychologa. W:</p> <p>[10] J. Brzeziński, M. Teoplitz – Winiewska, (red.), Etyczne dylematy psychologii.</p> <p>[11] Ryś M. (2005), Systemy rodzinne, Warszawa</p>
Warunki zaliczenia	Przeprowadzenie warsztatu – propozycji do pracy z rodziną
Wykładowca	Dr Ewa Bochno

Metodyka resocjalizacji

Kod przedmiotu:

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Język wykładowy: j. polski

Rok studiów semestr	Typ studiów	Formy zajęć - liczba godzin					Punkty ECTS
		wykład	ćwiczenia	konwers.	lab.	sem.	
II/3	stacjonarne	15		15			4
II/3	niestacjonarne	4		6			4

Efekty kształcenia i kompetencje Umiejętności interpersonalne, diagnoza pedagogiczna i resocjalizacyjna osób niedostosowanych społecznie, metody i techniki pracy w jednostkach penitencjarnych i postpenitencjarnych

Treści merytoryczne/tematyka przedmiotu Naukowe wykorzystanie sposobów, form, technik i środków w celu eliminowania wśród osadzonych w (jednostkach penitencjarnych) postaw społecznie nieakceptowanych.

Słowa kluczowe Resocjalizacja, deprawacja osobowości, socjalizacja.

Wymagania wstępne Umiejętności interpersonalne, diagnoza resocjalizacyjna

Literatura podstawowa [1] B. Urban, J. Stanik, I, II tom Resocjalizacja, W-wa 2007

Warunki zaliczenia Egzamin ustny

Wykładowca dr Barbara Toroń

Pedagogika resocjalizacyjna z elementami diagnozy i aksjologii

Kod przedmiotu: Typ przedmiotu: obowiązkowy Język wykładowy: j. polski

Rok studiów semestr	Typ studiów	Formy zajęć - liczba godzin					Punkty ECTS
		wykład	ćwiczenia	konwers.	lab.	sem.	
I/1	stacjonarne	15	30				5
I/1	niestacjonarne	6	10				5

Efekty kształcenia i kompetencje	<p>Przygotowanie studentów do realizacji zadań podejmowanych w procesie resocjalizacyjnym, umiejętność wykorzystania teorii dotyczącej zaburzeń zachowań w interpretacji zjawisk społecznych, kształtowanie modelu-wzorca pedagoga realizującego proces resocjalizacyjny, umiejętność integracji stanowisk teoretycznych z problemami praktycznymi w postępowaniu diagnostycznym w resocjalizacji, świadomość aksjologicznych odniesień procesu resocjalizacji</p>
Treści merytoryczne/tematyka przedmiotu	<p>Wykłady: Teoretyczne konteksty pedagogiki resocjalizacyjnej Transmisja wzorów rodzinnych w genezie zaburzonych zachowań Problem diagnozy resocjalizacyjnej (efektywność resocjalizacji, diagnoza atmosfery społecznej instytucji resocjalizującej) Stanowiska aksjologiczne; typy myślenia i postępowania resocjalizującego oraz ich przedzałożenia aksjologiczne i antropologiczne</p> <p>Ćwiczenia: Projektowanie systemów resocjalizacji. Resocjalizacja w środowisku otwartym Problem drugiego życia w placówkach resocjalizacyjnych Ewolucja zaburzeń w zachowaniu w kierunku przestępczości Zaburzenia w zachowaniu – niedostosowanie społeczne – przestępczość Kryzysy rozwojowe jako czynnik sprzyjający zaburzeniom zachowania Dorastanie społeczne a zachowania dewiacyjne młodzieży Dynamika grupy o zaburzonych zachowaniach Pedagog resocjalizacyjny – model wzorzec Metaumiejetności i umiejętności specjalne pedagoga resocjalizacyjnego</p>
Słowa kluczowe	Resocjalizacja, diagnoza
Wymagania wstępne	brak
Literatura podstawowa	<p>[1] Urban B. (2000)., Zaburzenia w zachowaniu i przestępczość młodzieży, Kraków</p> <p>[2] Urban B. (2000)., Zachowania dewiacyjne młodzieży, Kraków</p> <p>[3] Pospiszyl K. (1998)., Resocjalizacja, Warszawa</p> <p>[4] Pytka L. (2001)., Pedagogika resocjalizacyjna, Warszawa</p> <p>[5] Rybczyńska D. (red.) (2002)., Ciągłość i zmiana w obszarze profilaktyki społecznej i resocjalizacji, Zielona Góra</p> <p>[6] Doliński A. (2004), Zachowania młodzieży w sytuacjach społecznych jako transmisja wzorów rodzinnych, Kraków</p> <p>[7] Przybyliński S. (2007) Podkultura więzienna. Wielowymiarowość rzeczywistości penitencjarnej, Kraków</p> <p>[8] Bałandynowicz A. (2007), Probacja. Resocjalizacja z udziałem społeczeństwa, Kraków</p> <p>[9] Skafiriak B. (red) (2007) Pomoc postpenitencjarna w kontekście strategii działań resocjalizacyjnych, Kraków</p> <p>[10] Kozak S. (2007), Patologie wśród dzieci i młodzieży. Leczenie i profilaktyka, Kraków</p> <p>[11] Siemaszko A. (1993)., Granice tolerancji. O teoriach zachowań dewiacyjnych, Warszawa</p> <p>[12] Machel H., (2007), Sens i bezsens resocjalizacji penitencjarnej, Kraków</p> <p>[13] Urban B., Stanik J (2008) Resocjalizacja. Teoria i praktyka T1 i T2 Kraków</p>

- [14] Wysocka E. (2008), Diagnostyka w resocjalizacji, Warszawa
[15] Kaczyńska W. (1992), Przedzałożeniowość myślenia i postępowania pedagogicznego, Warszawa
[16] Świda-Ziemia H. (1995), Wartości egzystencjalne młodzieży lat 90, Warszawa 1995
-

Warunki zaliczenia Udział w zajęciach, test zaliczeniowy z ćwiczeń oraz testowa forma zaliczenia

Wykładowca Dr Artur Doliński

Pomoc postpenitencjarna

Kod przedmiotu: _____ Typ przedmiotu: obowiązkowy Język wykładowy: j. polski

Rok studiów semestr	Typ studiów	Formy zajęć - liczba godzin					Punkty ECTS
		wykład	ćwiczenia	konwers.	lab.	sem.	
II/4	stacjonarne	15					4
II/4	niestacjonarne	6					4

Efekty kształcenia i kompetencje	Umiejętności i kompetencje w zakresie: projektowania procedury postępowania wobec osób opuszczających zakłady karne w celu ich reintegracji społecznej
Treści merytoryczne/ tematyka przedmiotu	Treść i zakres pojęcia opieka postpenitencjarna Akty prawne regulujące opiekę postpenitencjarną w Polsce Przygotowanie do życia na wolności w warunkach izolacji więziennej Znaczenie pracy w procesie readaptacji społecznej w warunkach izolacji więziennej i poza więziennych Miejsce pomocy postpenitencjarnej w ogólnym systemie pomocy społecznej Zakres podmiotowy i przedmiotowy pomocy postpenitencjarnej. Środki na pomoc postpenitencjarną Problemy readaptacyjne kobiet po pobytach w warunkach izolacji społecznej Kuratorzy sądowi jako organ pomocy postpenitencjarnej Udział społeczeństwa w readaptacji społecznej osób opuszczających zakłady karne Pomoc w usamodzielnianiu i integracja ze środowiskiem nieletnich przebywających oraz opuszczających placówki resocjalizacyjne
Słowa kluczowe	Pomoc postpenitencjarna, readaptacja, reintegracja społeczna, resocjalizacja penitencjarna, wolnej progresji, zjawisko prizonizacji, wyuczona bezradność życiowa więźniów, więzienie prospołeczne, pomoc postpenitencjarna jako instytucja prawa penitencjarnego, prognoza kryminologiczno-społeczna, przygotowanie do zwolnienia z zakładu karnego, udział społeczeństwa w readaptacji skazanych
Wymagania wstępne	Znajomość systemu pojęć w pomocy postpenitencjarnej oraz strategii w procesie przygotowania jednostek znajdujących się w warunkach „wolności penitencjarnej” do warunków poza więziennych
Literatura podstawowa	[1] Szczygieł G., Społeczna readaptacja skazanych w polskim systemie penitencjarnym. Białystok 2002 [2] Wykonywanie kary pozbawienia wolności w Polsce – w poszukiwaniu skuteczności. Red. H. Machel. Gdańsk 2006 [3] Służba więzienna wobec problemów resocjalizacji penitencjarnej. Red. W. Ambroziak, P. Stępiak. Poznań-Warszawa –Kalisz 2004 [4] Skafiriak B., Pomoc postpenitencjarna w kontekście strategii działań resocjalizacyjnych, Kraków 2007 [5] Urba Wykonywanie środków probacji i readaptacji skazanych w Polsce. Red. J. Zagórski, Biuletyn RPO nr 58, Warszawa 2008n B., Stanik J. M. Resocjalizacji, tom 2, Warszawa 2008 [6] Sakowicz T., Oczekiwania skazanych na karę pozbawienia wolności po jej odbyciu. Zjawiskowe formy patologii społecznych oraz profilaktyka i resocjalizacja młodzieży. Red. Sołtysiak T.,Sudar –Malukiewicz J. Bydgoszcz 2003 [7] Dykcik W., Stygmatyzacja przestępcy w kontekście kary i szansy dla jego powrotu do społeczeństwa. Zjawiskowe formy patologii społecznych oraz profilaktyka i resocjalizacja młodzieży. Red. Sołtysiak T.,Sudar –Malukiewicz J. Bydgoszcz 2003 [8] Więziennictwo nowe wyzwania. II Polski Kongres Penitencjarny. Red. Hołyst B., Ambroziak W., Stępiak P., Wyd. CZSW, PTP, COSSW, Warszawa-Poznań-Kalisz 2001 [9] Machel H., Więzienie jako instytucja karna i resocjalizacyjna. Arche, Gdańsk 2003
Warunki zaliczenia	Ćwiczenia – udział w ćwiczeniach oraz uzyskanie pozytywnej oceny z klokwium
Wykładowca	mgr Beata Skafiriak

Prawne podstawy resocjalizacji

Kod przedmiotu: Typ przedmiotu: obowiązkowy Język wykładowy: j. polski

Rok studiów semestr	Typ studiów	Formy zajęć - liczba godzin					Punkty ECTS
		wykład	ćwiczenia	konwers.	lab.	sem.	
I/2	stacjonarne	15	30				7
I/2	niestacjonarne	6	10				7

Efekty kształcenia i kompetencje	Umiejętności i kompetencje w zakresie: stosowania prawnych podstaw kar, środków karnych, środków probacyjnych i środków zabezpieczających; wykonywania kar oraz środków zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości nieletnich.
Treści merytoryczne/tematyka przedmiotu	Teorie kary Kary Kara grzywny, kara ograniczenia wolności, kara pozbawienia wolności, kara 25 lat pozbawienia wolności, kara dożywocia. Środki probacyjne: Środki zabezpieczające Wykonanie kar: Wykonanie kary grzywny, Wykonanie kary ograniczenia wolności, Wykonanie kary pozbawienia wolności: Środki zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości nieletnich
Słowa kluczowe	Teoria kar, kara, wykonanie kar, środki probacyjne, środki zabezpieczające, środki zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości nieletnich
Wymagania wstępne	Znajomość podstaw prawa
Literatura podstawowa	[1] Barbara Stańdo-Kawecka, Prawne podstawy resocjalizacji, Kraków 2000. [2] Zbigniew Hołda, Kazimierz Postulski, Kodeks karny wykonawczy, Komentarz, Gdańsk 2005. [3] Andrzej Marek, Prawo karne, 7. wydanie, Warszawa 2006. [4] Joanna i Zbigniew Hołda, Prawo karne wykonawcze, 2. wydanie, Kraków 2004. [5] Stanisław Paweła., Prawo karne wykonawcze, Zarys wykładu., Kraków 2003.
Warunki zaliczenia	Ćwiczenia – kolokwium Wykład – egzamin
Wykładowca	Dr Maciej Małolepszy (wykład i ćwiczenia na studiach dziennych) Mgr Katarzyna Kijowska (ćwiczenia na studiach zaocznych)

Profilaktyka niedostosowania społecznego

Kod przedmiotu: _____ Typ przedmiotu: **obowiązkowy** Język wykładowy: **j. polski**

Rok studiów semestr	Typ studiów	Formy zajęć - liczba godzin					Punkty ECTS
		wykład	ćwiczenia	konwers.	lab.	sem.	
I/2	stacjonarne		30				6
I/2	niestacjonarne		10				6

Efekty kształcenia i kompetencje	<p>poznanie definicji, kierunków i zadań niedostosowania społecznego oraz profilaktyki społecznej, zapoznanie z poziomami profilaktyki, modelami, strategiami profilaktycznymi i umiejętność konstruowania programów profilaktycznych w szkole i środowisku lokalnym, kształtowanie umiejętności diagnozowania, analizy zjawisk patologicznych oraz podejmowania i realizacji działań profilaktycznych</p>
Treści merytoryczne/tematyka przedmiotu	<p>Wiadomości wstępne z niedostosowania społecznego oraz profilaktyki społecznej. Definicje, koncepcje, kierunki i zadania profilaktyki społecznej. Podstawowe składniki programów profilaktycznych.</p> <p>Uzależnienie od alkoholu – działania profilaktyczne w szkole: przejawy nadużywania alkoholu, mechanizmy uzależnienia, fazy rozwoju choroby alkoholowej. Współuzależnienie – problemy emocjonalne rodziny z problemem alkoholowym. Wskazówki do pracy z rodziną (z dziećmi) objętą współuzależnieniem.</p> <p>Uzależnienie od narkotyków – działania profilaktyczne: działanie narkotyków na organizm (rozpoznanie, dalsze skutki), czerwone sygnały, mechanizmy uzależnień, metody pomocy osobom uzależnionym.</p> <p>Przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym - Szkolny Program Przeciwdziałania Agresji. Program przeciwdziałania agresji ART., „Język żyrafy szakala”. Korekcja zachowań agresywnych.</p> <p>Mechanizmy występujące w przemocy domowej. Zapobieganie przemocy w rodzinie - rozpoznanie form przemocy (charakterystyka). Współczesne formy interwencji (makrosystemowe, mikrosystemowe). Schemat identyfikacji przemocy wobec dziecka w rodzinie.</p> <p>Przyczyny przynależności przez młodzież do subkultur. Charakterystyka subkultur. Zagrożenia jakie niosą subkultury.</p> <p>Profilaktyka sekt. Cechy sekty. Psychomanipulacja w sektach.</p> <p>Zapobieganie samobójstwom, źródła problemu, diagnozowanie zagrożenia.</p> <p>Diagnoza i postępowanie w sytuacjach kryzysowych. Schemat rozmowy interwencyjnej.</p> <p>Przestępczość nieletnich – system oddziaływań wychowawczo-resocjalizacyjnych wobec osób niepełnoletnich.</p> <p>Prostytucja – zagrożenia i profilaktyka. Prostytucja wśród nieletnich, sposoby zapobiegania.</p>
Słowa kluczowe	<p>profilaktyka społeczna, standardy profilaktyczne, modele profilaktyczne, profilaktyka systemowa, poziomy profilaktyki, program profilaktyczny, zapobieganie formom niedostosowania: uzależnienie od alkoholu, narkomania, agresja, przemoc w rodzinie, prostytutka nieletnich, przestępczość, subkultury, sekty, samobójstwa</p>
Wymagania wstępne	<p>poznanie podstawowej wiedzy na temat profilaktyki społecznej, znajomość działań profilaktycznych I, II, III rzędowych w wybranych aspektach niedostosowania społecznego</p>
Literatura podstawowa	<ol style="list-style-type: none"> [1] Szymañska J. Programy profilaktyczne. Podstawy profesjonalnej psychoprofilaktyki. Warszawa 2002, CMPP-P [2] Zajączkowski K. Profilaktyka zachowań dewiantycznych dzieci i młodzieży. Toruń 1998, Wyd. Adam Marszałek [3] Kamińska-Buśko B., Szymañska J. Profilaktyka w szkole. Warszawa 2005, CMPPP [4] Wojcieszek K. Wygrać życie. Szkolny program profilaktyki. Kraków 2002, Rubikon [5] Gaś Z. Profilaktyka uzależnień. Warszawa 1993, WSiP [6] Gaś Z. Profilaktyka w szkole. Warszawa 2006, WSiP [7] Gaś Z. Szkolny program profilaktyki. Istota, konstruowanie, ewaluacja.

Warszawa 2003

- [8] Robinson B.E., Rhoden I.L. Pomoc psychologiczna dla dzieci alkoholików. Warszawa 2000, PARPA
- [9] Vogler R.E., Bartz W.R. Nastolatki i alkohol. Kiedy nie wystarczy powiedzieć nie?. Warszawa 2002, PARPA
- [10] Seweryńska A. Uczeń z rodziny dysfunkcyjnej. Warszawa 2004, WSiP
- [11] Pasek M. Narkotyki przy tablicy. Warszawa 2000, Fundacja ETOH
- [12] Rylke H. Pokolenie zmian. Czego boją się dorośli? Warszawa 1999, WSiP
- [13] Danielewska J. Agresja u dzieci – szkoła porozumienia. Warszawa 2002, WSiP
- [14] Olweus D. Mobbing – fala przemocy w szkole. Jak ja powstrzymać?. Warszawa 1998, Jacek Santorski&CO
- [15] Jarosz E. Dom który krzywdzi. Katowice 2001, Wyd. „Śląsk”
- [16] Jędrzejewski M. Młodzież a subkultury. Warszawa 1988, Wyd. Żak
- [17] Prejs B. Subkultury młodzieżowe. Katowice 2005, Wyd. Kos
- [18] Prokop J. Uwaga rodzice! Sekty. Warszawa 1994
- [19] Abgrall J.M. Sekty. Manipulacja psychologiczna. Gdańsk 2005, GWP

Warunki zaliczenia	Warunkiem zaliczenia jest obecność studenta na zajęciach, zaliczenie pisemne kolokwium, znajomość literatury przedmiotu oraz aktywność na zajęciach
--------------------	---

Wykładowca mgr Lidia Wawryk

Resocjalizacja i terapia osób uzależnionych

Kod przedmiotu: Typ przedmiotu: obowiązkowy Język wykładowy: j. polski

Rok studiów semestr	Typ studiów	Formy zajęć - liczba godzin					Punkty ECTS
		wykład	ćwiczenia	konwers.	lab.	sem.	
II/3	stacjonarne	15	15				4
II/3	niestacjonarne	5	5				4

Efekty kształcenia i kompetencje
rozpoznawanie uzależnienia jako choroby, faz jej rozwoju, funkcjonowania osoby uzależnionej, wyglądu i wpływu na organizm środków psychoaktywnych, specyfiki funkcjonowania rodziny z problemem uzależnienia ; możliwości psychokorekcji dzieci z rodziny z problemem uzależnienia, systemu terapii uzależnień w Polsce oraz treści programu terapeutycznego

Treści merytoryczne/tematyka przedmiotu

Przyczyny narkomanii – teorie biologiczne, psychologiczne i socjologiczne wyjaśniające motywy sięgania po środki psychoaktywne.
Uzależnienie jako choroba woli, emocji i kontroli, uzależnienie fizyczne, psychiczne i społeczne. Kryteria uzależnienia wg ICD – 10, pojęcie głodu narkotykowego oraz rodzaje tolerancji na środek psychoaktywny. Fazy rozwoju uzależnienia wg Glattha
Rodzaje środków psychoaktywnych: psychostymulanty, psychodepresanty, psychodeliki – wygląd, działanie, niebezpieczeństwa stosowania, nazwy slangowe
Specyfika życia w rodzinie z problemem uzależnienia – cechy rodziny dysfunkcyjnej, współuzależnienie i jego oznaki, urazy ostre i rozmyte w rodzinach uzależnionych.
Zaburzenia w rozwoju dzieci żyjących w rodzinie z problemem uzależnienia, 3 nauki dzieci, „fałszywe” osobowości czyli role rodzinne dzieci i ich psychokorekcja.
System terapii uzależnień w Polsce; pomoc stacjonarna i ambulatoryjna, grupy samopomocowe. Psychologiczne mechanizmy uzależnień; mechanizm iluzji i zaprzeczeń, nałogowego regulowania uczuć oraz rozdwojonego i rozproszonego „JA”
Praca z pacjentem uzależnionym metodą społeczności terapeutycznej, filozofia społeczności jako czynnika leczącego, etapy terapii, adresy ośrodków terapii uzależnień. System szkoleń na instruktora i specjalistę terapii uzależnień

Słowa kluczowe

uzależnienie, alkohol, narkotyki, narkomania, alkoholizm, środki psychoaktywne, rodzina dysfunkcyjna, profilaktyka uzależnień, terapia uzależnienia, detoksykacja, społeczność terapeutyczna

Wymagania wstępne

podstawowa wiedza z zakresu pedagogiki i psychologii

Literatura podstawowa

- [1] Cekiera Cz.: Psychoprofilaktyka uzależnień oraz terapia i resocjalizacja osób uzależnionych, TN KUL, Lublin 1999,
- [2] Sztander W.: Poza kontrolą, PARPA, Warszawa, 1993
- [3] Sztander W.: Rodzina z problemem uzależnienia, PARPA, Warszawa 2000
- [4] Szymańska J.: Programy profilaktyczne. Podstawy profesjonalnej psychoprofilaktyki, CMPPP MEN, Warszawa, 2000
- [5] Kamińska – Buśko B.: Zapobieganie uzależnieniom uczniów, CMPPP MEN, Warszawa, 2000
- [6] Kooyman M.: Społeczność terapeutyczna dla uzależnionych, KBdsPN, Warszawa, 2002
- [7] Niewiadomska I.: Narkotyki, Lublin 2004
- [8] Robinson B.E.: Pomoc psychologiczna dla dzieci alkoholików PARPA, Warszawa, 1998
- [9] Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii. Młodzież i narkotyki. Terapia i rehabilitacja. Warszawa 2007

Warunki zaliczenia

uczestnictwo w zajęciach, pozytywna ocena z kolokwium, zaliczenie z oceną

Wykładowca mgr Piotr Żyto (ćwiczenia)

Seminarium magisterskie

Kod przedmiotu: Typ przedmiotu: obowiązkowy Język wykładowy: j. polski

Rok studiów semestr	Typ studiów	Formy zajęć - liczba godzin					Punkty ECTS
		wykład	ćwiczenia	konwers.	lab.	sem.	
I/II	stacjonarne			120			20
I/II	niestacjonarne			80			20

Efekty kształcenia i kompetencje	Znajomość struktury pracy naukowej. Umiejętność przygotowania narzędzia badawczego i przeprowadzenia badań; Umiejętność redagowania tekstu naukowego, umiejętność doboru literatury do podjętej problematyki; Umiejętność sporządzania przypisów i bibliografii.
Treści merytoryczne/tematyka przedmiotu	Ustalenie tematu pracy oraz celów badań. Analiza i prezentacja problemu w świetle dobranej literatury; Przeprowadzenie badań własnych; Opracowanie i interpretacja wyników badań. Przygotowanie tekstu naukowego;
Słowa kluczowe	Cel i przedmiot badań, pojęcia naukowe - definicje, klasyfikacje, typologie, hipotezy, prawa nauki, generalizacje; przypisy (standard europejski i amerykański), bibliografia.
Wymagania wstępne	Znajomość metodologii badań pedagogicznych
Literatura podstawowa	Dostosowana do podejmowanej przez studentów problematyki prac dyplomowych
Warunki zaliczenia	Indywidualne ustalenia z osobami prowadzącymi przedmiot; zaliczenie ostatniego semestru po złożeniu pracy;
Wykładowca	Wykładowcy WPSiNoZ

Trening stylu pracy z osobami osadzonymi

Kod przedmiotu: Typ przedmiotu: obowiązkowy Język wykładowy: j. polski

Rok studiów semestr	Typ studiów	Formy zajęć - liczba godzin					Punkty ECTS
		wykład	ćwiczenia	konwers.	lab.	sem.	
II/3	stacjonarne			15			2
II/3	niestacjonarne			6			2

Efekty kształcenia i kompetencje	Umiejętności i kompetencje w zakresie: pracy z jednostką dysfunkcyjną psychospołeczne w rygorach właściwych dla izolacyjnych sankcji karnoprawnych – bezwzględnej kary pozbawienia wolności w warunkach polskiego systemu penitencyjnego
Treści merytoryczne/ tematyka przedmiotu	Przepisy określające wykonywanie kary pozbawienia wolności, tymczasowego aresztowania. Badania osobopoznawcze w oddziaływaniach penitencyjnych. Oddziaływania penitencyjne w systemie programowanego oddziaływania. Prognoza kryminologiczno-społeczna. Szczegółowe zasady prowadzenia organizacji pracy penitencyjnej oraz zakresów czynności funkcjonariuszy i pracowników działów penitencyjnych i terapeutycznych. Teoretyczne aspekty wykonywania kary pozbawienia wolności w warunkach izolacji więziennej. Postępowanie ze skazanym zidentyfikowanymi z nurtem drugiego życia w więzieniu. Zapobieganie samobójstwom w środowisku więziennym. Postępowanie regulaminowe i prawne wobec skazanych dokonujących samouszkodzenia. Postępowanie ze skazanym z zaburzeniami czynności psychicznych Postępowanie ze skazanym chorymi na padaczkę. Postępowanie ze skazanym uzależnionymi od alkoholu, środków psychoaktywnych, chorymi na AIDS i HIV
Słowa kluczowe	System penitencyjny, zakład karny, skazany, środki oddziaływania na skazanych, badania osobopoznawcze, indywidualny program oddziaływania na skazanych, komisja penitencyjna, prognoza kryminologiczno-społeczna, resocjalizacja penitencyjna, oddziaływania penitencyjne, cele resocjalizacji penitencyjnej, instytucja totalna, sytuacja trudna, techniki przystosowania, psychologiczne następstwa izolacji więziennej, prizonizacja, podkultura więzienna, suicydalne zachowania w więzieniu
Wymagania wstępne	Znajomość podstaw pracy ze skazanymi w warunkach izolacji więziennej
Literatura podstawowa	[1] Wybrane zagadnienia psychospołeczne instytucji penitencyjnych. Red. H. Chmielewska, A. Grafiński, K. Jędrzeja, G. Pilecki, I. Wesółowska-Krzysztofek, D. Żywicka, COSSW Kalisz 1996 [2] Wprowadzenie do metodyki pracy penitencyjnej. Red. S. Bednarczyk, K. Jędrzeja, B. Nowak, P. Szczepaniak, I. Urbańska, COSSW Kalisz 1994 [3] Wybrane Zagadnienia penitencyjne. Skrypt dla słuchaczy szkoły podoficerskiej SW, COSSW Kalisz 2004 [4] Samouszkodzenia. Red. M. Chojnicka, T. Karczewski. COSSW Kalisz 2003 [5] Zachowanie człowieka w jednostkach penitencyjnych. Wybrane zagadnienia, COSSW Kalisz 2007 [6] Zapobieganie samobójstwom. Poradnik dla funkcjonariuszy SW, Genewa-Warszawa 2003 [7] Machel H., Więzienie jako instytucja karna i resocjalizacyjna. Arche, Gdańsk 2003 Służba więzienna wobec problemów resocjalizacji penitencyjnej. Red. W. Ambrozik, P. Stępiak. Poznań-Warszawa –Kalisz 2004 [8] Zarządzenie nr 32/08 Dyrektora generalnego Służby Więziennej z 24 grudnia 2008 roku
Warunki zaliczenia	Ćwiczenia – udział w ćwiczeniach oraz uzyskanie pozytywnej oceny z klokwium
Wykładowca	Mgr Beata Skafiriak

Trening stylu pracy ze sprawcami przemocy

Kod przedmiotu: _____ Typ przedmiotu: obowiązkowy Język wykładowy: j. polski

Rok studiów semestr	Typ studiów	Formy zajęć - liczba godzin					Punkty ECTS
		wykład	ćwiczenia	konwers.	lab.	sem.	
II/3	stacjonarne			15			2
II/3	niestacjonarne			6			2

Efekty kształcenia i kompetencje	<p>Przedmiot służy wyposażeniu studentów w podstawową wiedzę niezbędną w pracy ze sprawcami przemocy, zwłaszcza przemocy seksualnej, zapoznaniu studentów z teoriami wyjaśniającymi przemoc, kierunkami oddziaływań wobec przestępców seksualnych (dorosłych i nieletnich), podstawowymi metodami i narzędziami diagnostycznymi w zakresie dorosłych i nieletnich sprawców przemocy seksualnej</p>
Treści merytoryczne/tematyka przedmiotu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Postawy wobec zjawiska przemocy, ofiar i sprawców 2. System rodzinny – norma i dysfunkcje – rozpoznawanie 3. Formy przemocy, ich etiologia i zakres 4. Rozpoznawanie symptomów przemocy psychicznej, fizycznej i seksualnej w rodzinie 5. Charakterystyka i rozpoznawanie mechanizmów przemocy w rodzinie 6. Cykl przemocy – różnice i podobieństwa wśród sprawców przemocy seksualnej, fizycznej i psychicznej, rozpoznawanie 7. Typologie i klasyfikacje sprawców przemocy seksualnej oraz sposoby ich działania 8. Określanie celów w pracy ze sprawcami przemocy i z rodziną 9. Techniki nawiązywania kontaktu z ofiarą i sprawcą przemocy 10. Techniki pracy ze sprawcą przemocy – model behawioralno-poznawczy 11. Komunikacja ze sprawcą przemocy – charakterystyka, techniki, standardy, pułapki 12. Charakterystyka i rozpoznawanie mechanizmów przemocy seksualnej w rodzinie – interwencje 13. Sytuacje trudne w kontakcie diagnostycznym ze sprawcą przemocy – techniki i strategię postępowania 14. Sposoby radzenia sobie z emocjami w kontakcie ze sprawcą przemocy, ofiarą i rodziną 15. Recydywa przestępców seksualnych i profilaktyka nawrotów 16. Kontrola społeczna nad sprawcami przestępstw seksualnych
Słowa kluczowe	Przestępstwa na tle seksualnym, przestępczość, resocjalizacja, dewiacje seksualne, terapia sprawców przemocy seksualnej
Wymagania wstępne	Podstawowa znajomość z zakresu seksuologii, psychologii klinicznej, psychologii sądowej i metod resocjalizacji.
Literatura podstawowa	<ol style="list-style-type: none"> [1] Akerman M. (2005). Podstawy psychologii sądowej. Gdańsk: GWP. [2] Beisert M..(2004) Kazirodztwo. Rodzice w roli sprawców. Wyd. Scholar [3] Giligan J., „Wstyd i przemoc. Refleksje nad śmiertelną epidemią”, Media Rodzina [4] Hare R. „Psychopaci są wśród nas”, PWN 2007 [5] Heitzman J., „Stres w etiologii przestępstw agresywnych”, Wydawnictwo UJ [6] Herman J. L., „Przemoc. Uraz psychiczny i powrót do równowagi”, GWP [7] Jakubik A., „Zaburzenia osobowości”, Wydawnictwo Lekarskie PZWL [8] Kwartalnik „Dziecko krzywdzone”, Nr 1-10, Wydawnictwo Fundacji Dzieci Niczyje [9] Kwartalnik Lubuski Nr 32 [10] Madanes C., „Przemoc w rodzinie. Psychoterapia sprawców i ofiar”, GWP [11] Majchrzak Z. (2003). Nieletni, młodociani, dorośli zabójcy i mordercy. [12] Memon, A., Vrij, A., Bull, R. (2003). Prawo i psychologia. Gdańsk: GWP. [13] Pospiszyl K. „Przestępstwa seksualne”, PWN, 2006 [14] Poznaniak W.(2005) Psychologia sądowa-wybrane zagadnienia. W: H.

- Sęk(red)Psychologia Kliniczna GWP
[15] Salter A., „Drapieżcy”, Media Rodzina, 2005
[16] Salter A., „Pokonywanie traumy”, Media Rodzina
[17] Urban B., Stanik J. „Resocjalizacja. Teoria i praktyka pedagogiczna” T.2, PWN
2007
-

Warunki zaliczenia Pisemny sprawdzian wiadomości z zakresu treści ćwiczeń i literatury obowiązkowej.

Wykładowca mgr Agnieszka Felińska

Wybrane aspekty psychiatrii

Kod przedmiotu: _____ Typ przedmiotu: obowiązkowy Język wykładowy: j. polski

Rok studiów semestr	Typ studiów	Formy zajęć - liczba godzin					Punkty ECTS
		wykład	ćwiczenia	konwers.	lab.	sem.	
II/3	stacjonarne	15					3
II/3	niestacjonarne						3

Efekty kształcenia i kompetencje	Nabywanie podstawowej wiedzy z zakresu psychopatologii Wiedza dotycząca najczęściej występujących problemów psychicznych Zagadnienia psychiatrii środowiskowej i higieny psychicznej Społeczne zjawiska towarzyszące zaburzeniom psychicznym Podstawowa wiedza dotycząca profilaktyki i leczenia zaburzeń psychicznych Rola pracownika socjalnego
Treści merytoryczne/ tematyka przedmiotu	SCHIZOFRENIA DEPRESJA ZABURZENIA ADAPTACYJNE NERWICE, ZABURZENIA OSOBOWOŚCI STANY LĘKOWE UPOŚLEDZENIE UMYSŁOWE UZALEŻNIENIA PSYCHIATRIA ŚRODOWISKOWA I HIGIENA PSYCHICZNA
Słowa kluczowe	Psychiatra, psychopatologia, zaburzenia psychiczne – profilaktyka i leczenie
Wymagania wstępne	Zainteresowanie przedmiotem, uruchomienie zasobów poznawczych
Literatura podstawowa	[1] R. Kościelak – Funkcjonowanie psychospołeczne osób niepełnosprawnych umysłowo- WSiP Warszawa 1996 [2] Słownik psychologii(J. Siuta red) Wyd. Zielona Sowa Kraków 2005 [3] - M.Jarosz (red) Podstawy psychiatrii PZWŁ 1988 [4] R. Goldman S. Scott Psychiatria dzieci i młodzieży Urban & Partner .Wrocław 2003 [5] K. Horney – „Nerwica a rozwój człowieka „ PIW Warszawa 1980 [6] M. Jarema, T. Szafrński – Lęki i depresje w praktyce lekarza rodzinnego- Warszawa 2004
Warunki zaliczenia	Zaliczenie z oceną
Wykładowca	Dr n. med. Wojciech Kołodziej